

Översiktsplan för Göteborg

Uppföljning 2017

Godkänd av byggnadsnämnden 2018-12-11

Diarienummer: 0772/18

Översiktsplan för Göteborg

Antagen 2009-02-26

Utdrag ur beslut om antagande: ”Om byggnadsnämnden vid en aktualitetsprövning, på grund av förändrade förutsättningar eller av andra skäl, finner att behov finns av en ny kommuntäckande översiktsplan, redovisas detta till kommunstyrelsen, som därmed kan initiera att en arbetsprocess för framtagande av en ny översiktsplan påbörjas. Med tanke på att ett sådant arbete är en tidskrävande process, finns det inget som hindrar byggnadsnämnden från att initiera en aktualitetsförklaring av gällande översiktsplan och samtidigt signalera om att behov finns av att en ny genomgripande översiktsplan arbetas fram inför nästa mandatperiod.”

Läs mer på: www.goteborg.se/oversiktsplan

Innehåll

Inledning	4
Uppföljning av en aktuell översiktsplan	4
Upplägg och metodik	4
Samlad bedömning	6
Områdesvisa inriktningar	6
Planer, program och planbesked	7
Förhandsbesked och bygglov	7
Strategi för utbyggnadsplanering	8
Inriktning för stadens utveckling	9
Inledning	9
Centrala Göteborg - innerstaden	10
Centrala Göteborg - förnyelseområden	11
Mellanstaden	12
Kustnära områden och skärgård	13
Ytterstaden	14
Storindustri, hamn och logistik	15
Natur	16
Antagna detaljplaner.....	17
Antagna detaljplaner utifrån huvudsaklig markanvändning	19
Antal bostäder i antagna detaljplaner	21
Detaljplaner, verksamhetsyta	23
Planbesked.....	24
Positiva planbesked, huvudsaklig markanvändning	26
Positiva planbesked innehåll och storlek	27
Positiva förhandsbesked, antal bostäder	28
Bygglov för bostäder, en- och två- respektive flerbostadshus	29
Bygglov för bostäder utanför planlagt område	31
Bygglov för verksamheter	32
Uppföljning mot utbyggnadsplanering	33
Antagna detaljplaner.....	35
Positiva planbesked.....	35
Uppföljning mot miljömålen	33
Uppföljning mot utbyggnadsplanering	33
Bostadsbyggande i Göteborg	38
Riksintresse och planeringsunderlag	40

Inledning

Den gällande översiktsplanen för Göteborg antogs den 26 februari 2009. För att översiktsplanen ska fungera som inriktningsdokument och som stöd för detaljplanering och bygglov, måste den vara aktuell och spegla aktuella politiska ställningstaganden. Nya frågor väcks och förutsättningar förändras, vilket ställer krav på en löpande och kontinuerlig översiktsplanering.

Syftet med denna rapport är att följa upp hur väl pågående stadsbyggnads- och stadsutvecklingsarbete förhåller sig till de mål och strategier som redovisas i översiktsplanen. Tanken är också att denna form av regelbunden uppföljning ska underlätta aktualitetsprövning av översiktsplanen.

Detta är den nionde uppföljningsrapporten av Göteborgs översiktsplan.

Uppföljning för en aktuell översiktsplan

Enligt plan- och bygglagen ska översiktsplanens aktualitet prövas varje mandatperiod. I samband med antagandet av översiktsplanen 2009, fick byggnadsnämnden i uppdrag att vid behov initiera en aktualitetsförklaring. Den senaste genomfördes 2014 och godkändes i kommunfullmäktige 27 november 2014. Översiktsplanen bedömdes då vara aktuell i sin inriktning och sina strategier. Samtidigt konstaterade stadsbyggnadskontoret i den bristanalys som var en del av aktualitetsprövningen, att det finns delar av översiktsplanen som behöver studeras närmare och eventuellt uppdateras. Den 14 september 2017 gav kommunfullmäktige byggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan.

Arbetet med en ny översiktsplan pågår och beräknas skickas ut på samråd kring årsskiftet 2018/2019. Tills den nya översiktsplanen är antagen är tidigare ställningstaganden i nuvarande översiktsplan gällande. Det är därför viktigt att fortsätta att kontinuerligt följa upp översiktsplanen.

Upplägg och metodik

Likt tidigare år fokuserar denna uppföljning framförallt på del 1 av översiktsplanen. Del 1 innehåller översiktsplanens övergripande mål och strategier och uttrycks i dels tretton strategiska frågor och dels en utbyggnadsordning med sju områdesvisa inriktningar.

Fokus för årets rapport har framförallt varit på stadsbyggnadskontorets verksamhet och uppföljning har gjorts av antagna detaljplaner och program, beslutade positiva planbesked, beslutade positiva förhandsbesked samt beviljade bygglov för bostäder. Rapporten omfattar inte uppföljning gentemot översiktsplanens tretton strategiska frågor.

Likt tidigare år följs antagna detaljplaner och program upp, både utifrån lokalisering och utifrån innehåll. Beslutade positiva planbesked och bygglov följs upp på ett liknande sätt. Förhandsbesked följs upp utifrån lokalisering.

Ovanstående har karterats i förhållande till översiktsplanens sju områdesvisa inriktningar och resultatet redovisas under respektive område. Det finns också en samlad redovisning och kortfattade analyser av respektive verksamhet: planer/program, planbesked, förhandsbesked och bygglov.

För tredje året i rad görs en kartering och analys av antagna planer/program och positiva planbesked gentemot »Strategi för utbyggnadsplanering«.

Samlad bedömning

Översiktsplanen följs upp årligen och uppföljningen för 2017 har likt tidigare år fokuserat på antagna detaljplaner och program samt beviljade bygglov för nybyggnation. Den samlade bedömningen av de aspekter som följs upp är att det i de flesta avseenden är i linje med översiktsplanens mål, strategier och inriktningar.

Områdesvisa inriktningar

I **centrala Göteborg-innerstaden** har likt tidigare år, ett fåtal detaljplaner antagits. Trots det lilla tillskottet av bostäder bedöms planeringen och bygglovsgivningen ligga i linje med inriktningen i översiktsplanen.

I **förnyelseområdena** har fler detaljplaner med ett högre bostadsinnehåll än tidigare år antagits. Generellt har planerna inom förnyelseområdena hög täthet och innehåller både bostäder och verksamhetsyta, vilket ligger i linje med inriktningen för förnyelseområden i översiktsplanen. Flertalet av detaljplanerna möjliggör för högre hus.

Vad gäller **mellanstaden** sker en stor del av planeringsarbetet här, vilket är i enlighet med översiktsplanens strategier.

Inga detaljplaner har antagits och ett fåtal bygglov har givits inom delområdena för **natur**, vilket tyder på att planeringen är i linje med inriktningen i översiktsplanen.

I de **kustnära områdena och skärgården** konstateras, likt tidigare år, att det är svårt att tillämpa översiktsplanens inriktningar konsekvent. Antalet detaljplaner och bygglov har varit ungefär lika stort som föregående år vilket innebär att bedömningen från 2016 kvarstår. Utvecklingen i kustområdena blir därför en viktig fråga i arbetet med ny översiktsplan. Vid en analys av argumentationen för negativa planbesked inom kustområdena kan man utläsa att bedömningen ofta görs att planbeskedet är i linje med markanvändningen i översiktsplanen men att det inte varit prioriterat i förhållande till strategin för utbyggnadsplanering. Denna motivering kan tolkas som att översiktsplanen inte ger tillräckligt stöd för negativa planbesked inom kustområdena och att en tydligare prioritering behövs.

I **ytterstaden** sker begränsat planeringsarbete. Däremot tillkommer en del bostäder via bygglov och förhandsbesked. Ärendena är inte studerade i detalj, men generellt kan det finnas en risk att lov och förhandsbesked i större mängder och på längre sikt kan försvåra en framtida stadsutveckling i dessa områden.

Inga detaljplaner och ett planbesked gavs inom område för **storindustri, hamn och logistik**.

Planer, program och planbesked

Under 2017 antogs eller godkändes 59 detaljplaner och 1 program av byggnadsnämnden. Programmet omfattar sydöstra city inom innerstaden och tillskapar inga nya bostäder. Antalet planer är betydligt högre än föregående år då motsvarande siffra var 35 planer. En stor del av ökningen består av detaljplaner inom jubileumssatsningen BoStad2021 som under 2017 fått ordentligt genomslag. 18 av 59 detaljplaner har under 2017 antagits inom jubileumssatsningen.

Antalet bostäder i antagna detaljplaner är, likt tidigare år, störst i mellanstaden (71%) och i förnyelseområdena (27%). Tillsammans motsvara dessa ca 98 % av det totala antalet bostäder i detaljplaner under 2017, vilket är i linje med översiktsplanen. Fördelningen av bostäder mellan mellanstaden och förnyelseområdena skiljer sig åt från föregående års uppföljning där 49 % tillkom inom mellanstaden och 46 % inom förnyelseområden.

En stor ökning i antalet detaljplaner har skett inom mellanstaden. Inom området har antalet planer ökat från 16 planer 2016 till 39 planer 2017. Ökningen är som störst på Hisingssidan där antalet detaljplaner ökat från 1 plan 2016 till 10 planer 2017. I östra delen av mellanstaden ökade antalet antagna detaljplaner från 1 till 5 planer och i nordost antogs likt 2016, 5 detaljplaner. Likt tidigare år tillkommer även ett stort antal detaljplaner i Mölndalsån dalgång samt i sydvästra delen av mellanstaden.

I föregående års uppföljningsrapport beskrevs en tendens mot färre antal planer med större bostadsinnehåll. Antalet detaljplaner 2017 har inte minskat men däremot har bostadsinnehållet ökat. I genomsnitt så innehöll en detaljplan 2017 184 bostäder. Totalt innehöll de antagna detaljplanerna 10 907 tillkommande bostäder, varav lite drygt hälften tillkom inom jubileumssatsningen.

Sammanlagt 5 detaljplaner innehöll verksamhetsyta för kontor, där den största planen (vid Ullevigatan) rymde 120 000kvm verksamhetsyta. Totalt innehöll detaljplanerna 164 000 kvm verksamhetsyta.

Under 2017 beslutade byggnadsnämnden att bevilja planbesked i 58 ärenden och att ge negativt planbesked i 29 ärenden. Sammantaget inkom 125 ansökningar om planbesked. Majoriteten av planbeskeden (41 st) har beviljats på södra sidan om Göta älv, 12 st på Hisingen och 5 st i nordost. Antalet positiva planbesked är högre än tidigare år. 2016 beviljades 43 planbesked och 2015 beviljades 55. Likt tidigare år ligger majoriteten av planbeskeden inom den redan byggda staden. Totalt innehåller de positiva planbeskeden 46 170 kvm verksamhetsyta.

Förhandsbesked och bygglov

Antal beviljade förhandsbesked för bostäder är något fler än föregående år. Under 2017 beviljades 68 st jämfört med 2016 då 40 förhandsbesked beviljades. Förhandsbeskeden är främst lokaliserade inom kustområdena och ytterstaden, likt tidigare års uppföljningar har visat. Det finns också några ärenden (ca 15st) som är lokaliserade inom framtida utredningsområden. Ärendena är inte studerade i detalj och det kan finnas rimliga skäl till de positiva förhandsbeskeden, men det är värt att påtala risken för att de i

större mängder och på sikt kan försvåra en framtida stadsutveckling i dessa områden.

Totalt beviljades 247 bygglov för nybyggnad av bostadshus. 62 bygglov var för flerbostadshus, 185 för en- och tvåbostadshus. Uppskattningsvis rymmer dessa bygglov 4985 bostäder. De första fem byggloven med 670 lägenheter inom BoStad2021 beviljades. I 2016 års uppföljning av översiktsplanen beskrevs att antalet bygglov och förhandsbesked var koncentrerad inom de kustnära områdena och ytterstaden. Då beskrevs också att antalet bygglov utom plan hade minskat från 2015. Under 2017 ökade antalet bygglov utanför plan igen från 93 till 120 bygglov. Totalt beviljades 18 bygglov för nybyggnation av verksamheter.

Strategi för utbyggnadsplanering

Strategin för utbyggnadsplanering har funnits i fyra år och börjar få genomslag. Sammantaget har 49 detaljplaner antagits inom områdena som omfattas av strategi för utbyggnadsplanering. Detta motsvarar 83 % av det totala antalet antagna detaljplaner i hela staden.

Antalet antagna detaljplaner inom de prioriterade utbyggnadsområdena har ökat från föregående år. Den främsta ökningen har skett inom de prioriterade utbyggnadsområdena och i övriga mellanstaden. Antalet detaljplaner inom innerstaden och dess utvidgning samt inom Älvstaden har varit mer jämt jämfört med föregående år. Under 2017 antogs 6 detaljplaner som ligger inom 400 meter/600 meter från tyngdpunkter/ knytpunkter.

Antalet positiva planbesked inom de prioriterade utbyggnadsområdena har varit relativt jämnt jämfört med tidigare år. En ökning av positiva planbesked har skett inom den utvidgade innerstaden samt i den övriga mellanstaden.

Inriktning för stadens utveckling

Inledning

I tidigare års uppföljningsrapporter har stadsbyggnadskontoret bedömt hur väl planering och bygglovsgivning går i linje med de områdesvisa inriktningarna i översiktsplanen. Analysen för 2017 har likt tidigare år inriktat sig på att omfatta antagna detaljplaner och program, positiva planbesked, bygglov för bostäder och verksamheter samt positiva förhandsbesked. Syftet med detta urval är att det är i dessa typer av beslut som översiktsplanen utgör ett underlag för bedömning. Lokaliseringen av bostäder har också en strukturerande verkan och påverkar många andra planeringsaspekter, t.ex kollektivtrafik, kommunal service och handel.

Stadsbyggnadskontoret har karterat ovanstående och utifrån dessa kartor görs analyser kring hur ärendena går i linje med de mål och strategier som finns i översiktsplanen. Först redovisas de sju områdesvisa inriktningarna med mål och strategier samt med en beskrivning och analys av hur planering och bygglov under 2017 har fallit ut inom varje område. Efter det redovisas ett antal uppslag med kartor för varje verksamhetsgren: antagna detaljplaner/program, positiva planbesked, bygglov för bostäder respektive verksamheter samt positiva förhandsbesked. Detta för att ge en överblick både utifrån översiktsplanen och utifrån respektive verksamhet.

Då gränsen mellan översiktsplanens delområden inte är knivskarp har en bedömning gjorts för de planer som ligger i gränzonen mellan de olika delområdena. Antalet planer eller bygglov inom ett visst delområde ska därför ses som ett ungefärligt mått. I analysen av antalet bostäder i detaljplaner skiljer sig denna siffra åt från den som tidigare rapporterats i bland annat byggnadsnämndens årsrapport för 2017. I årsrapporten anges ett totalt bostadstillskott på 11 337 bostäder medan denna uppföljningsrapport anger 10 907. Detta beror på att en av detaljplanerna som antogs i december 2017 reviderades efter antagande och bostadstillskottet kommer således att räknas till 2018. Värt att nämna är också att i analysen av bygglov är det endast bygglov för nybyggnation som har analyserats. Detta innebär att det kan ha tillkommit flertalet bostäder och verksamhetsyta i bygglov för om- eller tillbyggnader av befintliga byggnader som inte syns i den här uppföljningen.

Centrala Göteborg - Innerstaden

Planering och bygglov

Detaljplaner: Under 2017 antogs två detaljplaner inom centrala Göteborg - innerstaden. Tidigare år har antalet antagna detaljplaner inom centrala Göteborg-innerstaden varit mellan 0-5 planer varje år. Den ena av de två detaljplanerna som antogs under 2017 var en ändring av detaljplanen för Västlänkens västra uppgång vid Korsvägen och den andra detaljplanen möjliggjorde förutsättningar för en permanent tillbyggnad av entrén på befintlig byggnad vid Götaplatsen 9. De antagna detaljplanerna möjliggjorde inte för några tillkommande bostäder. Under 2017 godkändes ett program för Sydöstra city inom centrala Göteborg-innerstaden. Syftet med programmet är att utreda förutsättningar för, samt föreslå riktlinjer och principer för utveckling av Sydöstra city.

Planbesked: Under 2017 gavs 8 positiva planbesked inom centrala Göteborg-innerstaden. Ett av planbeskeden ligger vid Skanstorget och gäller 200 bostäder och en ny förskola. Sammantaget innehåller planbeskeden 367 bostäder och 0 kvm verksamhetsyta.

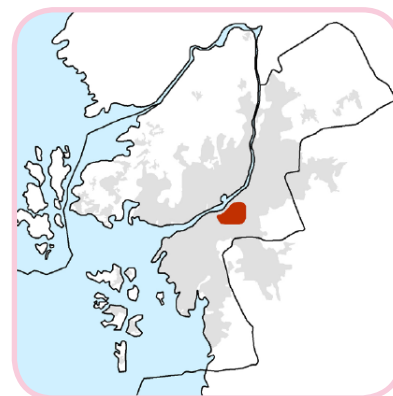
Bygglov: Sammantaget gavs 6 bygglov för nybyggnation inom centrala Göteborg-innerstaden. Två bygglov gavs för flerbostadshus varav ett ligger på Bohusgatan vid Heden och omfattar 236 bostäder.

Förhandsbesked: Inom centrala Göteborg-innerstaden beviljades inga förhandsbesked.

Bedömning

Antalet detaljplaner har likt tidigare år varit relativt lågt inom delområdet för centrala Göteborg-innerstaden. I översiktsplanen anges ett mål om ökat bostadsinnehåll. De detaljplaner som antagits inom innerstaden under 2017 bidrar inte till ett tillskott av bostäder, dock kan programmet för sydöstra city på sikt innebära ett tillskott av bostäder i centrala stan. De planbesked som givits inom innerstaden möjliggör på flera håll komplettering av bostäder. Några av de planbesked som givits möjliggör en utveckling av verksamheter och kontor vilket bidrar till utvecklingen av centrum. Detaljplanen för en av uppgångarna i Västlänken bidrar i ett större sammanhang, till förbättrad kollektivtrafik.

Sammantaget görs bedömningen att det arbete som gjorts inom plan och bygglovsgivning ligger i linje med den områdesvisa inriktningen för centrala Göteborg-innerstaden.

Mål och strategier

- Innerstaden ska karaktäriseras av en hög täthet och ett blandat innehåll.
- Funktioner såsom t.ex. evenemang, utbildning, kultur och bostäder ska rymmas i innerstaden.
- Bostadsinnehållet bör öka.
- Kollektivtrafik, gående och cyklande ska prioriteras.
- De kulturhistoriska värdena ska värnas och hänsyn till dessa ska tas vid nybyggnation.
- Utformningen av ny arkitektur ska avvägas mot karaktären i den traditionella bebyggelsen.
- Parkerna ska värnas och utvecklas för rekreation och en hälsosam stadsmiljö.

Centrala Göteborg – Förnyelseområden

Planering och bygglov

Detaljplaner: Under 2017 antogs 10 detaljplaner inom centrala Göteborg-förnyelseområden, vilket motsvarar 15 % av det totala antalet detaljplaner som antogs i staden under 2017. Sammantaget möjliggör de antagna detaljplanerna inom centrala Göteborg-förnyelseområden för 2920 nya bostäder, varav den största andelen 26% (1800 bostäder) ryms inom detaljplanen för Karlavagnsplatsen. Detaljplanerna inom centrala Göteborg-förnyelseområden har ett blandat innehåll. Utöver de 2920 bostäderna möjliggör detaljplanerna för 319 600 kvm verksamhetsyta, där två tredjedelar inryms i planen för Ullevigatan respektive Karlavagnsplatsen. Två detaljplaner antogs inom jubileumssatsningen BoStad2021.

Flertalet av detaljplanerna som antogs inom central Göteborg-förnyelseområden möjliggör för höga byggnader. Utöver detaljplanen för Karlavagnsplatsen som möjliggör byggnation på 72 våningar, antogs ytterligare 4 detaljplaner som möjliggör byggnation på mellan 20-30 våningar.

Planbesked: Totalt gavs 8 positiva planbesked inom centrala Göteborg-förnyelseområdena. Det är fler än föregående år då 4 positiva planbesked gavs. Bland annat gavs 2017 positivt planbesked för byggnation av linbanestationer på Lindholmen, Lundby och Wieselgrensplatsen. Planbeskeden innehöll totalt 200 bostäder och 16 400 kvm verksamhetsyta.

Bygglov: Inom centrala Göteborg – förnyelseområden gavs 20 bygglov för nybyggnation. 8 bygglov gavs för flerbostadshus och innehöll nästan 700 bostäder och 200 studentbostäder. Ett bygglov gavs för kontor och resterande för parkeringsanläggningar eller andra tekniska anläggningar.

Förhandsbesked: Inom centrala Göteborg - förnyelseområdena beviljades inga förhandsbesked.

Bedömning

Antalet bostäder i de antagna detaljplanerna inom centrala Göteborg-förnyelseområden har ökat från 1800 bostäder 2016 till 2920 2017. En stor del av denna ökning består av, utöver Karlavagnsplatsen, planer inom jubileumssatsningen. Detaljplanerna som antagits innehåller sammantaget en hög täthet och stort antal bostäder och verksamhetsyta. Fler av de antagna detaljplanerna möjliggör även för nya förskolor och centrumverksamhet. De större kontors- och bostadsprojekten i detaljplaner och planbesked har placerats i lägen med god kollektivtrafik vilket är en utpekad inriktning i för centrala Göteborg-förnyelseområden i översiktsplanen. Två av planbeskeden bidrar uttalat till målet om blandstad och ligger inom god kollektivtrafik. Planbeskedet för linbanestationer bidrar till målet om förbättrade kollektivtrafikförbindelser inom centrala Göteborg.

En hög täthet återfinns även bland byggloven där alla lov för bostadsbyggnation handlar om flerbostadshus i större skala med många tillkommande bostäder.

Sammantaget görs bedömningen vad gäller planering och bygglov, att omfattning och lokalisering bidrar till en ökad täthet och mer blandade funktioner, vilket ligger i linje med inriktningen för förnyelseområden i översiktsplanen.

Mål och strategier

- En god regional tillgänglighet ska eftersträvas genom att skapa bra förutsättningar för kollektivtrafiken.
- Resande med kollektivtrafik, cykel och till fots ska prioriteras.
- En hög faktisk täthet ska eftersträvas.
- Behovet av både större och mindre parker för rekreation och hälsosam stadsmiljö ska tillgodoses.
- Nya bostäder ska ha god tillgång till bostadsnära grönytor med tillfredsställande kvaliteter.
- Vattenkontakten ska utvecklas genom att t.ex. skapa stråk längs älven, utveckla nya lägen för småbåtshamnar och andra funktioner som är knutna till vattnet.
- Goda kopplingar till omgivande stadsdelar ska skapas genom att minska trafiksystemens och Göta älvs barriäreffekter.
- Hänsyn ska tas till kulturmiljövärdena - t.ex. industrihistoriska.
- Markanvisningar ska formuleras så att områdena får en varierad utveckling.
- Planeringen måste ta hänsyn till framtida höjda vattennivåer.

Mellanstaden

Planering och bygglov

Detaljplaner: Inom mellanstaden antogs under 2017 totalt 39 detaljplaner, varav 18 inom jubileumssatsningen BoStad2021. 8 detaljplaner antogs på Hisingen, 6 i nordöst, 5 i sydöst och 18 i sydväst. Antalet detaljplaner på Hisingen är betydligt fler än föregående år då endast en detaljplan antogs inom samma område. Sammantaget antogs detaljplaner innehållande 7856 bostäder inom mellanstaden. 1200 av bostäderna planerades i sydöstra delen, 1400 på Hisingen och 1400 i nordöst samt 1600 i sydvästra delen av mellanstaden. Den största detaljplanen som ligger inom ordinarie planproduktion innehöll 440 bostäder och ligger längs med Danska vägen i Lunden. Antalet tillkommande bostäder inom detaljplaner i mellanstaden motsvarar 71 % av det totala bostadstillskottet i alla detaljplaner antagna under 2017. Tillsammans med förnyelseområdena motsvara detta ca 98 % av det totala antalet bostäder i detaljplaner under 2017 vilket är samma som föregående år.

Planbesked: Inom mellanstaden gavs under 2017 33 positiva planbesked. Planbesked gavs för ett antal större bostadsprojekt, bland annat vid Frölunda Torg, i Kviberg och i Järnbrott. Flera av planbeskeden som gavs 2017 syftar till att omvandla eller utöka befintlig markanvändning. Bland annat omvandla enbostadshus till flerbostadshus och parkeringsdäck till flerbostadshus. Planbesked har också givits för en rad olika servicefunktioner i form av bla förskolor och idrottsanläggningar vilket ligger i linje med inriktningen för området. Planbeskeden innehåller totalt 2279 bostäder och 21770 kvm verksamhetsyta.

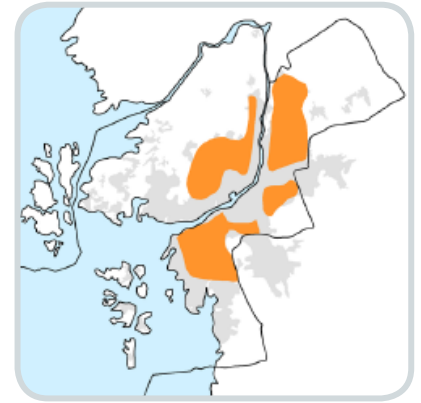
Bygglov: Totalt beviljades nästan 100 bygglov för nybyggnation inom mellanstaden. 16 bygglov gavs för enbostadshus, 27 för flerbostadshus varav 2 för studentbostäder. Totalt innehöll byggloven 2126 bostäder. Det största bygglovet gavs längs Fyrklövergatan inom projektet BoStad2021, och innehöll 293 bostäder. 8 av byggloven för flerbostadshus innehöll mer än 100 bostäder var.

Förhandsbesked: Inom mellanstaden beviljades 5 förhandsbesked för bostäder, varav 2 flerbostadshus och 3 enbostadshus.

Bedömning

Mellanstaden omfattar en stor del av den bebyggda ytan inom kommunen och innehåller bebyggelse och platser av olika karaktär. En stor del av planeringsarbetet sker i mellanstaden, vilket är i enlighet med översiktsplanens strategier. Antalet detaljplaner som antagits i mellanstaden har ökat markant från föregående år då 16 detaljplaner antogs. Antalet planbesked är också något högre än föregående år. En uttalad inriktning inom mellanstaden är att effektivisera markanvändningen och att utveckla staden där det finns befintlig kollektivtrafik och vid lokala torg. Flertalet av de givna planbeskeden och detaljplanerna syftar till just detta och ligger i anslutning till den utpekade tyngdpunkter vid Frölunda torg. Vad gäller bygglovsgivning inom mellanstaden har en majoritet avsett flerbostadshus. Det är främst på Hisingssidan av mellanstaden som bygglov för en- eller tvåbostadshus förekommit.

Samtantaget bedöms plan och bygglovsgivning ligga i linje med inriktningen i översiktsplanen.

Mål och strategier

- En tät bebyggelse kring knutpunkter, bytespunkter och närmast kollektivtrafikens stråk ska eftersträvas.
- Mellanstaden ska kompletteras med bostäder, arbetsplatser, service, rekreation och kultur.
- Ej störande arbetsplatser och bostäder ska blandas där det är lämpligt.
- Fungerande småskaliga verksamhetsområden liksom goda boendemiljöer ska värnas.
- Värdefulla grönområden, närlek och gröna stråk ska bibehållas och utvecklas och borttagna naturvärden i tät bebyggelse ska ersättas så att förlusten kompenseras.
- Kommunala verksamheter bör i första hand lokaliseras till de lokala torgen.
- Nya mötesplatser ska utvecklas.
- För att överbrygga barriärer och öka tryggheten bör befintliga bebyggelseområden länkas samman genom ny bebyggelse eller nya stråk.
- Möjligheterna att gå och cykla inom mellanstaden och till centrala Göteborg bör förbättras.
- Kulturhistoriska värden som tidstypiska hus eller stadsplaner ska värnas.

Kustnära områden och skärgård

Planering och bygglov

Detaljplaner: Inom kustnära områden och skärgård antogs sex detaljplaner under 2017. Två på västra Hisingen och fyra längs södra kusten. Tre av detaljplanerna har möjliggjort för nya bostäder och två för nya förskolor. Totalt möjliggjorde detaljplanerna för tillskapande av 70 bostäder, varav 60 ryms inom samma detaljplan vid gamla Låssbyvägen i Björlanda.

Antalet detaljplaner som antagits inom kust- och skärgårdsområdet är ungefär samma som tidigare år.

Planbesked: Inom kust- och skärgårdsområdena gavs under 2017 6 positiva planbesked. Två av planbeskeden gavs i södra skärgården och resterande längs med södra kusten och på västra Hisingen. Ett för en idrottsanläggning, ett för bostäder och ett för blandat innehåll vid nya Hovås. Tre planbesked gavs för mindre ändringar av befintliga planer. Planbeskeden innehåller 770 bostäder och 1000 kvm verksamhetsyta.

Bygglov: 180 bygglov för nybyggnation gavs inom kust- och skärgårdsområdena. 120 av dessa var för enbostadshus och 13 för flerbostadshus. Totalt gavs bygglov för ca 480 bostäder. 10 bygglov innehöll 10 bostäder eller fler, varav det största innehöll 115 bostäder. Av de 180 byggloven bedöms ca 60 stycken ligga utanför planlagt område, vilket är något fler än tidigare år då ca 40- 45 bygglovs gavs utom plan.

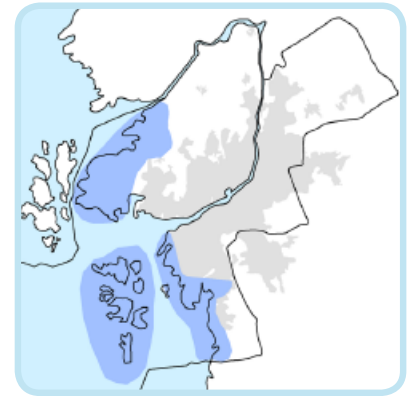
Förhandsbesked: Inom de kustnära områdena beviljades 38 förhandsbesked för bostäder. Alla förhandsbeskeden var för enbostadshus och innehöll totalt 53 bostäder.

Bedömning

Översiktsplanens mål och strategier för de kustnära områdena och skärgården syftar till att balansera det bebyggelsetryck som finns med stora natur-, kultur-, landskapsbild- och friluftsvärden som är tillgångar för både staden och regionen. Översiktsplanen redovisar att bebyggelsekomplettering ska ske restriktivt, på friluftslivets villkor och i anslutning till god kollektivtrafik, särskilt kring bytespunkter. De ovan beskrivna värdena ska värnas, utvecklas och tillgängliggöras.

Generellt sett har relativt få planer och planbesked getts vilket ligger i linje med inriktningen i översiktsplanen som innebär att restriktivitet ska råda för tillkommande bebyggelse. De detaljplaner som antagits och de planbesked som getts inom kust- och skärgårdsområdena är av mindre skala. Flera av dessa möjliggör endast ett fåtal bostäder. Planbeskedet vid Hovås ligger med bra kollektivtrafikförbindelser, vilket därmed kan sägas ligga i linje med översiktsplanen.

Trots den uttalade restriktiva hållningen i översiktsplanen gavs ett stort antal bygglov för nybyggnation av enbostadshus inom delområdet och en tredjedel av dessa har getts utanför planlagt område. Detta tyder på att det vid bygglovsgivning, som även konstaterats i tidigare års uppföljningar, är svårt att tillämpa översiktsplanens inriktningar på ett konsekvent vis.

Mål och strategier

- **Kustområdenas attraktivitet i form av natur-, kultur- och landskapsbildsvärden ska värnas och utvecklas.**
- **Komplettering ska ske restriktivt och på friluftslivets villkor.**
- **Sammanhängande gångstråk och ökad tillgänglighet ska eftersträvas i alla planeringssituationer.**
- **Ny bebyggelse ska lokaliseras i anslutning till god kollektivtrafik och särskilt kring bytespunkter.**
- **Värdefulla rekreationsområden ska bevaras och utvecklas. Nya rekreationsanläggningar ska ha god tillgänglighet med kollektivtrafik.**
- **Kollektivtrafiken till kusten bör förbättras för att förbättra tillgängligheten till hav och stränder.**
- **Befintliga småbåtshamnar och gästhamnfaciliteter ska utvecklas.**
- **Vid komplettering ska en blandning av bostadsformer eftersträvas.**
- **Havsmiljön ska värnas.**

Ytterstaden – framtida utvecklingsområden

Planering och bygglov

Detaljplaner: Under 2017 antogs två detaljplaner inom ytterstaden, en i Hovås och en i Kärra. Ingen av detaljplanerna ligger inom framtida utvecklingsområden. Detaljplanen i Hovås möjliggör för 100 nya bostäder och 120 kvm verksamhetsyta. Detaljplanen möjliggör ny bebyggelse inom en mindre del av det område som i ÖP:n anges som grön- och rekreationsområde. Den andra detaljplanen som antogs i Kärra, möjliggjorde ett garage/förråd och tillskapade inga nya bostäder eller verksamhetsyta.

Planbesked: Inom Ytterstaden gavs ett positivt planbesked som innebär en ändrad användning från bostadsändamål till församlingshem och förskola. Planbeskedet innehåller inga bostäder eller verksamhetsyta. Planbeskedet ligger inom framtida utredningsområde.

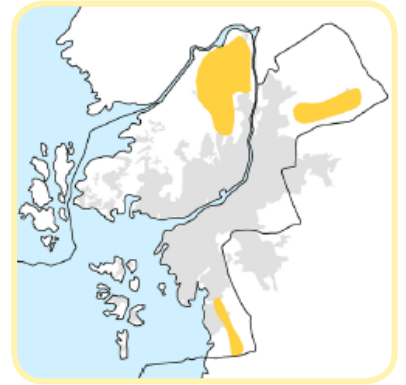
Bygglov: Inom ytterstaden beviljades ett 60-tal bygglov för nybyggnation, varav 40 av dessa gällde nybyggnad av enbostadshus, tre lov för bostäder med särskild service, några för flerbostadshus och resterande för garage, komplementbyggnader mm. 36 av byggloven för bostäder tillkom inom framtida utredningsområden.

Förhandsbesked: Inom ytterstaden beviljades 15 förhandsbesked i form av enbostadshus som innehöll totalt 24 bostäder.

Bedömning

Sammantaget pågår lite planeringsarbete inom ytterstaden, vilket är i linje med inriktningen i översiktsplanen. Översiktsplanen anger att delar av dessa områden ska fungera som utbyggnadsmöjligheter i framtiden och att det kräver stora investeringar i framförallt kollektivtrafik innan de kan tas i anspråk. Tre negativa planbesked har getts inom det framtida utredningsområdet i Gunnilse och ett längs södra kusten vilket är i linje med inriktningen för utredningsområdena.

De antagna detaljplanerna inom delområdet är få och bostadstillskottet som tillkommer i och med planen i Hovås ligger inom ett område som på sikt kommer utvecklas med lokal service och förbättrad kollektivtrafik. Planläggningen kan därmed sägas ligga i linje med inriktningen i översiktsplanen. Gällande bygglovsgivning inom ytterstaden har ett relativt stort antal bygglov getts för nybyggnation av enbostadshus. Lite drygt hälften av byggloven för enbostadshus ligger inom framtida utredningsområden, främst i östra delen kring Gunnilse. Byggloven behöver studeras närmare för att kunna avgöra huruvida de riskerar att vara ett hinder för framtida utveckling.

Mål och strategier

- En restriktiv hållning till ny bebyggelse som kan hindra framtida exploatering ska gälla.
- Ny bebyggelse kan tillkomma på längre sikt. Bebyggelsen ska utformas med en tillräcklig täthet för att skapa underlag för service och god kollektivtrafik.
- För att utbyggnad ska bli aktuell krävs kraftfulla satsningar på kollektivtrafik och annan infrastruktur.
- Hänsyn ska tas till värdefull natur- och kulturmiljö vid all ny bebyggelse och infrastruktur.

Storindustri, hamn och logistik

Planering och bygglov

Detaljplaner: Under 2017 antogs inga detaljplaner inom områdena utpekade för storindustri, hamn och logistik.

Planbesked: Under 2017 gavs ett planbesked för industriverksamhet vid Importgatan. Planbeskedet gäller en utökning av befintlig lagerverksamhet från 12 000 pallplatser idag till 35 000 - 40 000 pallplatser.

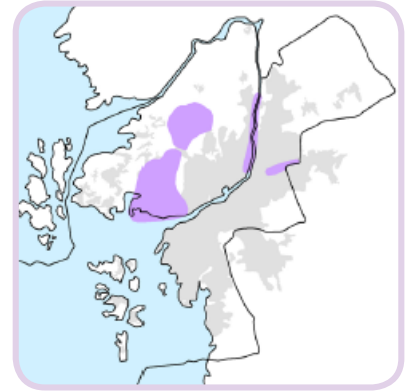
Bygglov: Inom det geografiska området storindustri, hamn och logistik gavs 44 bygglov för nybyggnation varav 7 för enbostadshus och tre för flerbostadshus. 7 lov gavs för industribyggnader och 6 för lager. Resterande bygglov gavs för övriga anläggningar, garage, transformatiostationer mm. De byggloven som gavs för bostadsbyggnation ligger på gränsen mellan industri och kustnära området och framtida utredningsområde. Några av byggloven ligger också på gränsen mellan industri och föreslagen förändrad markanvändning kring Kviberg.

Förhandsbesked: Ett förhandsbesked för enbostadshus beviljades inom område för storindustri, hamn och logistik.

Bedömning

Endast ett planbesked har tillkommit inom delområdena vilket gör det svårt att bedömning huruvida planeringen ligger i linje med översiktsplanen.

Trots en utpekad inriktning för industri och verksamhet har ett antal bygglov getts för bostadsbyggnation. De tillkommande byggloven för flerbostadshus ligger inom Kviberg och de bygglov som getts för enbostadshus har legat på gränsen mellan delområdet för verksamheter och industri samt för kust- och skärgårdsområden på norra/västra Hisingen. Då gränsdragningen mellan delområdena inte är knivskarpa kan inga slutsatser dras huruvida tillkommande bostadsbyggnation utgör ett hinder för utvecklingen av industri och verksamhetsområdena.

Mål och strategier

- Områdena bör reserveras i första hand för verksamheter som inte kan kombineras
- med bostäder.
- Framkomligheten för transporter till och från hamn-, logistik-, och storindustri
- ska bevakas och projekt som medför en bättre framkomlighet prioriteras.
- Ny handel ska koncentreras till redan befintliga större etableringar.

Naturområden

Planering och bygglov

Detaljplaner: Inga detaljplaner antogs inom naturområdena under 2016, vilket är oförändrat sedan tidigare års uppföljningar.

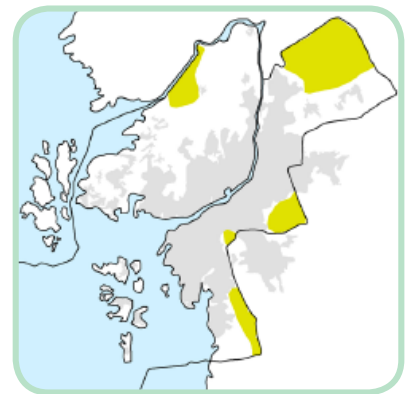
Planbesked: Ett planbesked gavs inom delområdet natur. Planbeskedet omfattar en skjutbana i Kallebäck där översiktsplanen anger grön- och rekreationsområde.

Bygglov: Ett 10-tal bygglov gavs för enbostadshus inom naturområdena varav ett inom planlagd mark. Tre bygglov gavs på gränsen till naturområdena.

Förhandsbesked: inom naturområdena beviljades 3 förhandsbesked innehållande 4 bostäder.

Bedömning

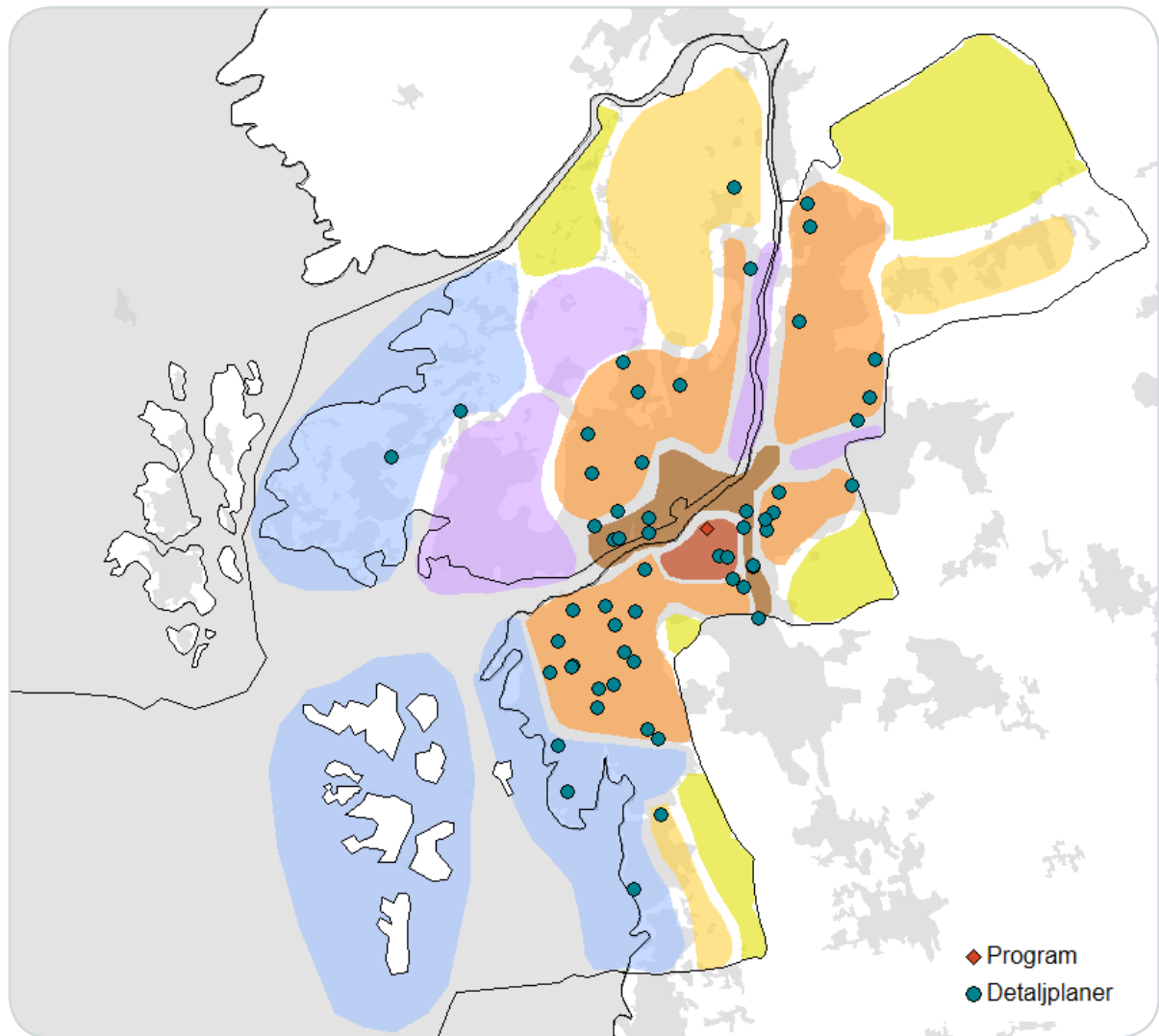
I översiktsplanen anges en inriktning för naturområdena som innebär att ingen ny bebyggelse får tillkomma. I detta delområde verkar översiktsplanen ge stöd i planläggning för bostäder då inga detaljplaner antagits inom området. Trots inriktningen i översiktsplanen har ett 10-tal bygglov getts för enbostadshus. Dock är antalet förhållandevis lågt, vilket kan tolkas som att bygglovgivning är i linje med inriktningen i översiktsplanen.

Mål och strategier

- De höga natur- och rekreationskvaliteter som finns i områdena ska bevaras.
- Tysta områden ska värnas.
- Ingen ny bebyggelse ska tillkomma.
- Särskild varsamhet vid bebyggelse i områden som angränsar till naturområden.
- Bättre tillgänglighet t.ex. genom väl utformade entrépunkter och ökad kollektivtrafik.
- Kanalisera besöksströmmar från känsliga områden.

Antagna detaljplaner och program

Utifrån de koordinater som registreras för varje planärende i stadsbyggnadskontorets verksamhetssystem, fördelar sig planerna och programmet enligt kartan ovan. Två av de antagna detaljplanerna saknar koordinater och syns därför inte i kartmaterialet. Dessa planer innebär mindre ändring av befintlig användning och ligger inom stadsdelarna Krokslätt och Askim som ligger inom de geografiska delområdena centrala Göteborg-förnyelseområden samt kustnära områden och skärgården.

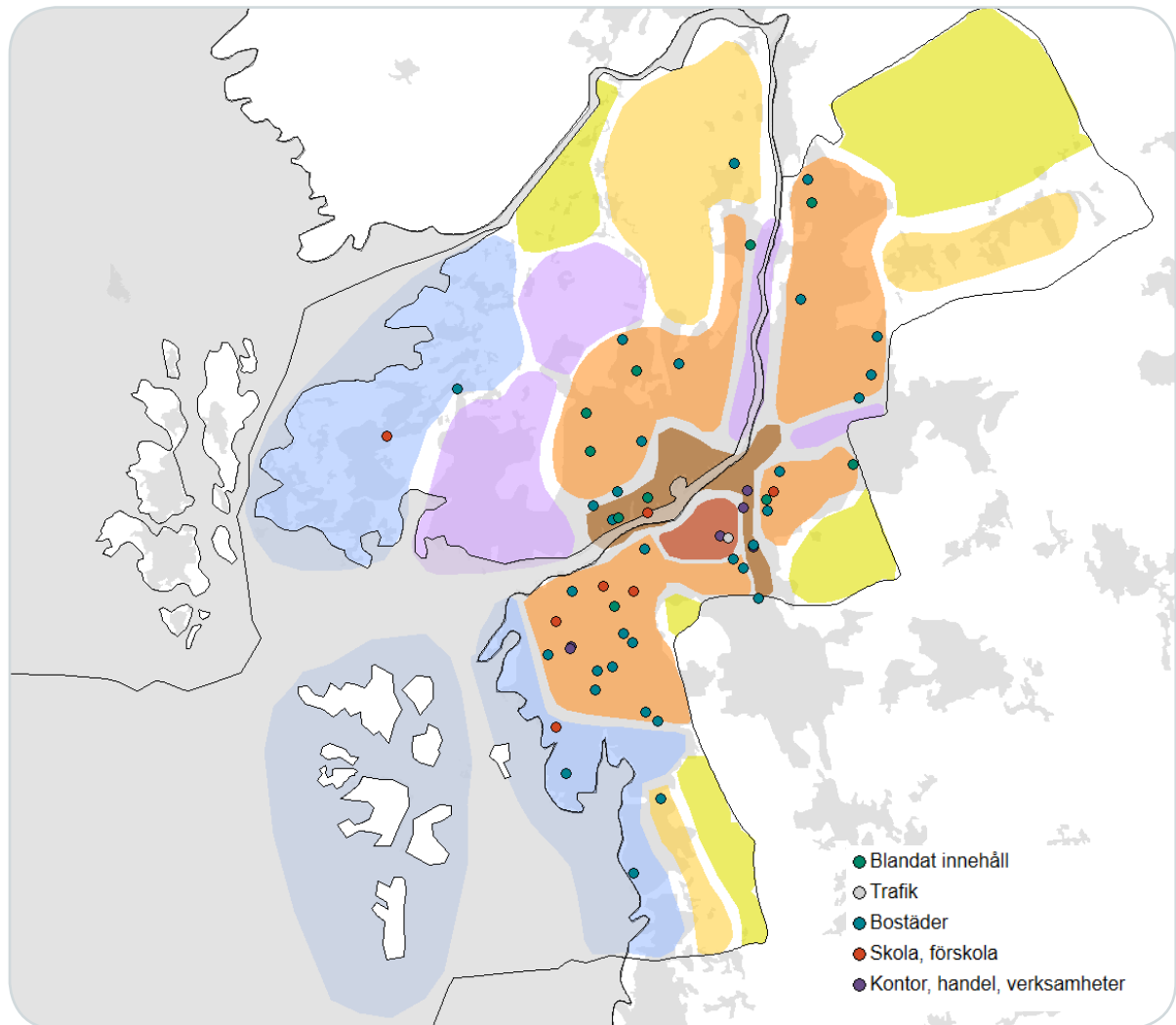
Under 2017 antogs eller godkändes 59 detaljplaner och 1 program av byggnadsnämnden. Antalet planer är betydligt högre än föregående år då motsvarande siffra var 35 planer. En stor del av ökningen består av detaljplaner inom jubileumssatsningen BoStad2021 som under 2017 fått ordentligt genomslag. 18 av 59 detaljplaner har under 2017 antagits inom jubileumssatsningen. Under 2017 godkändes ett program för sydöstra city inom centrala Göteborg-innerstaden. Syftet med programmet är att utreda förutsättningar samt föreslå riktlinjer och principer för utveckling av sydöstra city.

Av de antagna eller godkända planerna ligger lite drygt hälften av planerna, 34 st söder om älven, 16st på Hisingen och 6 st i nordost. Om man ser till översiktsplanens geografiska delområden så fördelar sig planerna

enligt nedan. Gränserna för översiktsplanens områdesvisa inriktningar är inte knivskarpa, men en tolkning av gränserna ger följande fördelning mellan de olika områdena.

En stor ökning har skett inom det geografiska området mellanstaden. Inom mellanstaden har antalet planer ökat från 16 planer 2016 till 39 planer 2017. Ökningen inom mellanstaden har varit som störst på Hisingsidan där ökningen gått från 1 plan 2016 till 10 planer 2017. I östra delen av mellanstaden ökade antalet antagna detaljplaner från 1 till 5 planer.

Antagna detaljplaner utifrån huvudsaklig markanvändning

Ovanstående karta redovisar de antagna detaljplanernas huvudsakliga markanvändning. Den huvudsakliga markanvändningen har bedömts utifrån klassning i stadsbyggnadskontorets verksamhetssystem. Majoriteten av de antagna detaljplanerna har bostadsändamål som huvudsaklig användning.

Likt tidigare år har detaljplanerna klassats i fyra kategorier: Bostäder (inklusive blandad användning), kontor, handel och centrumändamål, skola och förskola samt trafik. Antalet planer fördelar sig enligt följande:

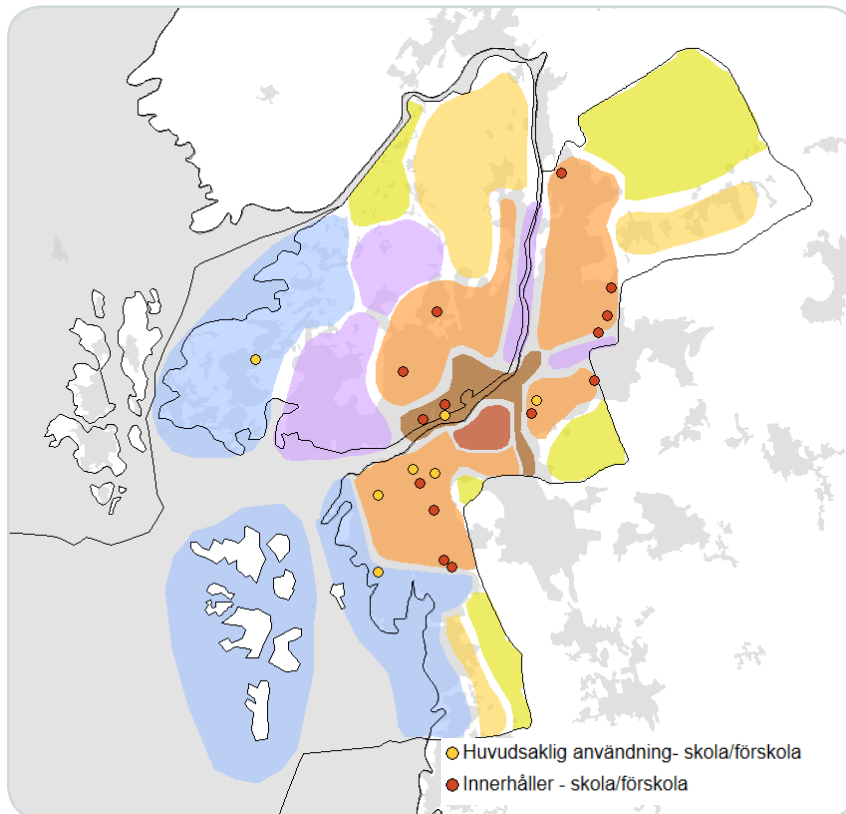
- Bostäder: 45 st (varav 10 st som klassats med blandat innehåll)
- Kontor, handel och centrum: 6 st
- Skola och förskola: 7 st
- Trafik: 1 st

Inga planer har antagits för industri- eller logistikändamål. De planerna som klassats som blandad bebyggelse innefattar planer som utöver bostäder även innehåller verksamhetslokaler, centrumändamål, förskolor, kontor mm. Den vanligaste kombinationen utgörs av detaljplaner som möjliggör för bostäder med verksamhetslokaler i bottenvåningarna. Detaljplanerna för Karlavagns-

platsen och vid Danska vägen innehåller störst blandning med bostäder, kontor, centrumändamål mm. De planer som har ett blandat innehåll ligger alla inom det geografiska området mellanstaden.

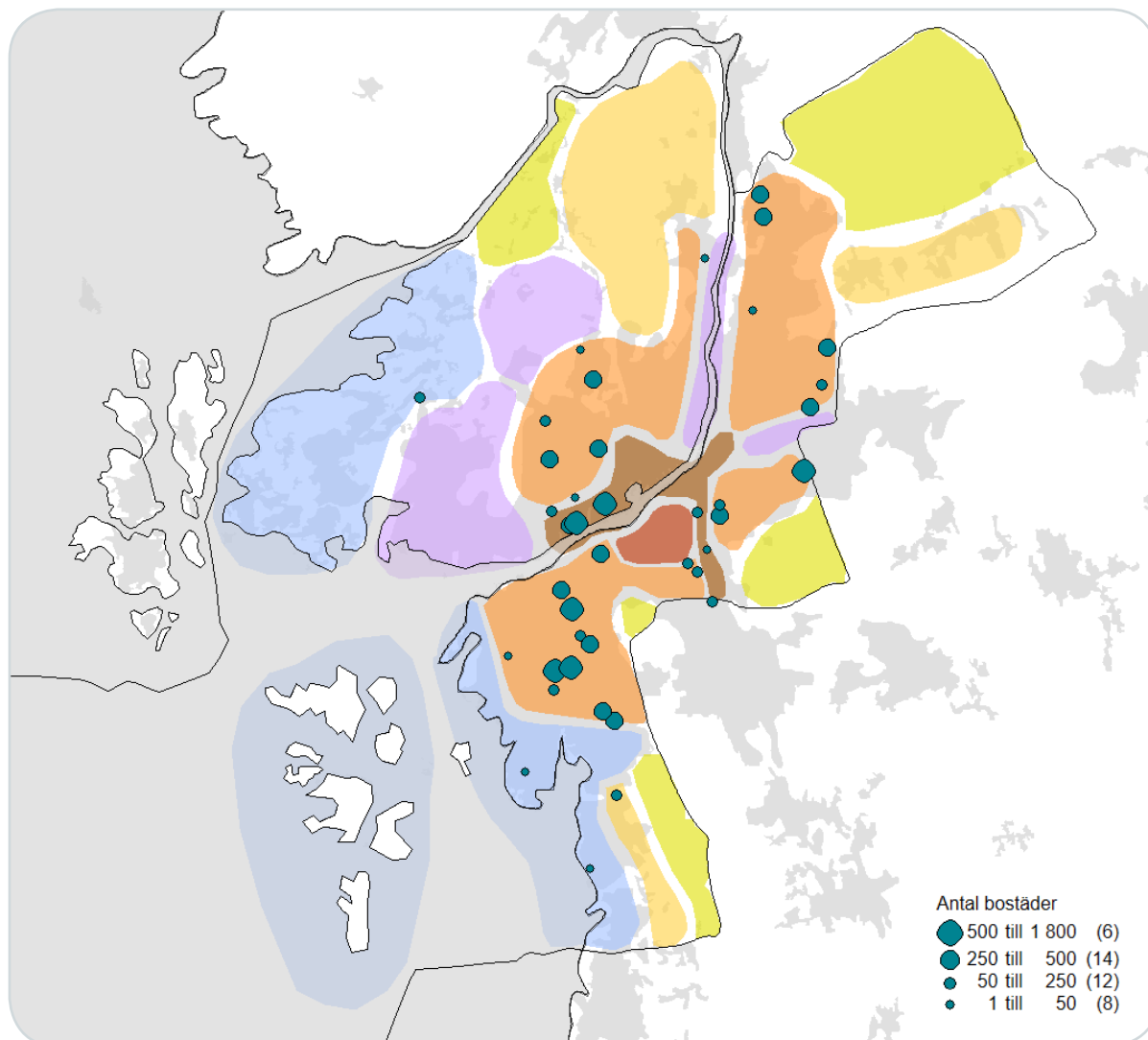
Klassningen av planer för förskola och skola har gjorts utifrån uppgifter ur stadsbyggnadskontorets verksamhetssystem vilket resulterar i 7 detaljplaner med ca 26 avdelningar. Det största antalet förskolor tillkommer dock inom planer med bostäder eller blandad användning. Inom dessa planer ryms ca 60 ytterligare avdelningar.

Sammantaget resulterar de antagna detaljplanerna i ungefär 85 tillkommande förskoleavdelningar. ¹

1 Siffrorna över antalet förskoleavdelningar skiljer sig åt mot de siffror som presenteras i färdplan för kommunal service. Detta beror på att siffrorna i färdplanen baseras på lagakraftvunna detaljplaner och denna sammanställning baseras på antagna eller godkända detaljplaner. Antalet avdelningar har tagits fram utifrån vad som beskrivits i respektive planbeskrivning.

Antalet bostäder i antagna detaljplaner

Under 2017 antogs totalt 45 detaljplaner för bostadsändamål. Av dessa planer innehöll 41 detaljplaner möjlighet för nya bostäder medan resterande 4 planer endast var av administrativ karaktär och inte tillskapade möjlighet för nya bostäder. Det totala antalet bostäder i de 41 planerna har summerats utifrån de uppgifterna som registrerats i stadsbyggnadskontorets verksamhetsstyrningssystem. Av dessa detaljplaner ingick 21 i ordinarie planproduktion och 18 planer inom satsningen BoStad 2021.

Det politiska målet för 2017 var 5000 bostäder i antagna detaljplaner inom ordinarie planproduktion. Totalt innehåller de antagna detaljplanerna 10 907 tillkommande bostäder, varav lite drygt hälften tillkom inom jubileumssatsningen. Ca 5350 bostäder tillkom inom ordinarie planproduktion.¹

¹ Observera att siffran över det totala antalet bostäder i antagna detaljplaner skiljer sig åt från den siffra som presenterades i byggnadsnämndens årsrapport för 2017. Detta med anledning av att en av planerna revideras efter att årsrapporten togs fram och bostadsinnehållet räknas istället till 2018. Därav innehåller denna sammanställning 430 bostäder färre än årsrapporten.

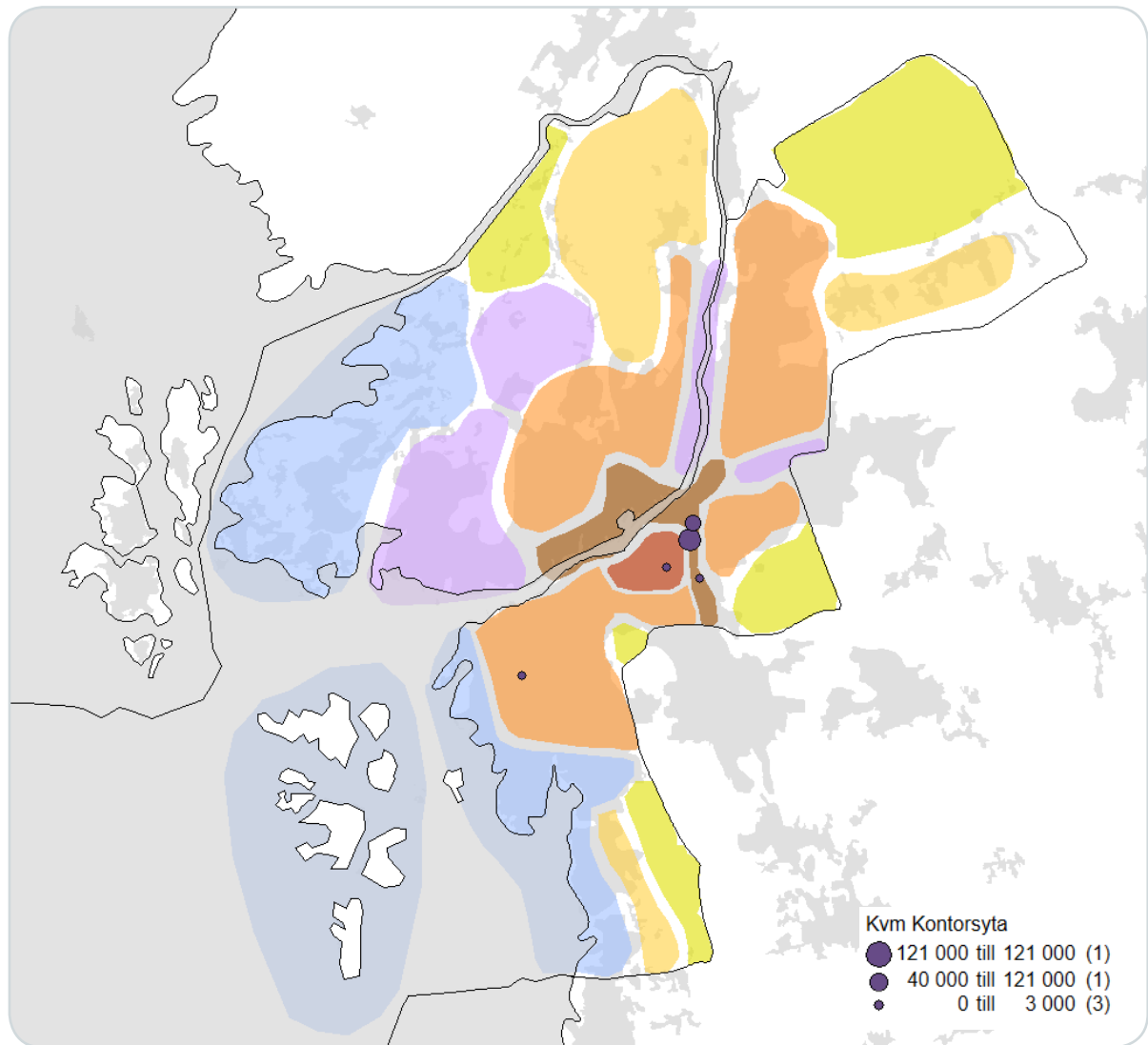
De tre största planerna inom ordinarie planproduktion, sett till antalet bostäder är Karlavagnsplatsen (1800), Celsiusgatan (600), Prästgårdsängen i Lunden (440).

I statistiken över årets planerade bostäder räknas inte programarbeten med, utan antalet bostäder syns först när de är detaljplanelagda. Under 2017 godkändes ett program för sydöstra city och som på sikt endast möjliggör viss kompletterande bostadsbebyggelse.

Av det totala antalet bostäder ligger 98 % (10 776 st) inom den redan byggda staden (mellanstaden, förnyelseområden och innerstaden) vilket är samma procenttal som föregående år. Inom den redan byggda staden tillkommer 72% (7856 st) av antalet bostäder inom mellanstaden, 26 % (2920 st) inom förnyelseområden och 0% inom innerstaden. De resterande 2 % av de tillkommande bostäderna ligger inom ytterområdena och i kust- och skärgårdsområdena där det tillkommit planer för 100 respektive 70 bostäder.

Av det totala antalet tillkommande bostäder utgörs 6% (734 st) av studentbostäder och 0,6% (75 st) av BmSS (enligt uppgifter från årsrapport BN 2017).

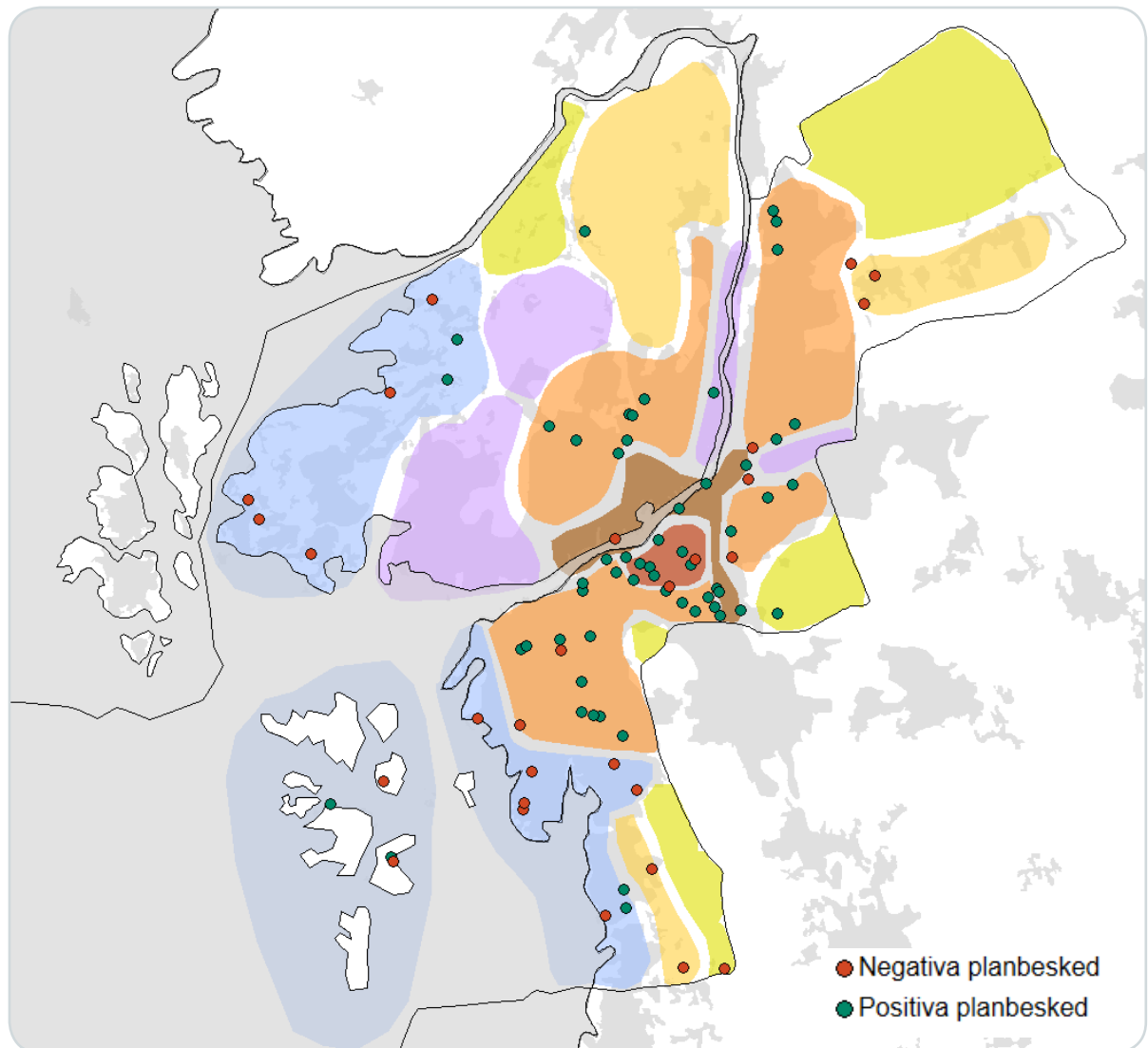
Detaljplaner, verksamhetsyta

Verksamhetsytan har tidigare år klassats i två grupper: kontor, centrum och handel respektive hamn, logistik och tyngre industri. Under 2017 antogs inga detaljplaner som möjliggjorde för hamn, logistik, tyngre industri, centrum eller handel varför endast verksamhetsyta för kontor visas på kartan. Verksamhetsytan liksom antalet bostäder är baserad på de uppgifter som registrerats i stadsbyggnadskontorets verksamhetssystem. Summeringen inkluderar alla detaljplaner som har kontor som huvudsaklig markanvändning och som innehåller verksamhetsyta. Totalt innehåller de studerade detaljplanerna 164 000 kvm vilket kan jämföras med år 2016 då motsvarande siffra var 226 500 kvm.

Eftersom denna sammanställning endast innehåller planer med kontor är det svårt att dra några slutsatser gällande den totala andelen verksamhetsyta i planer. Exempelvis syns inte verksamhetsytan i detaljplanen för Karlavagnsplatsen (120 000 kvm) eftersom den klassats som bostäder i stadsbyggnadskontorets verksamhetssystem.

Planbesked

Under 2017 beslutade byggnadsnämnden att bevilja planbesked i 58 ärenden. Samma år beslutade byggnadsnämnden att ge negativt planbesked i 29 ärenden. Sammantaget under 2017 inkom 125 ansökningar om planbesked.

De beslutade planbeskeden (både positiva och negativa) fördelar sig över översiktsplanens områdesvisa inriktningar enligt följande:

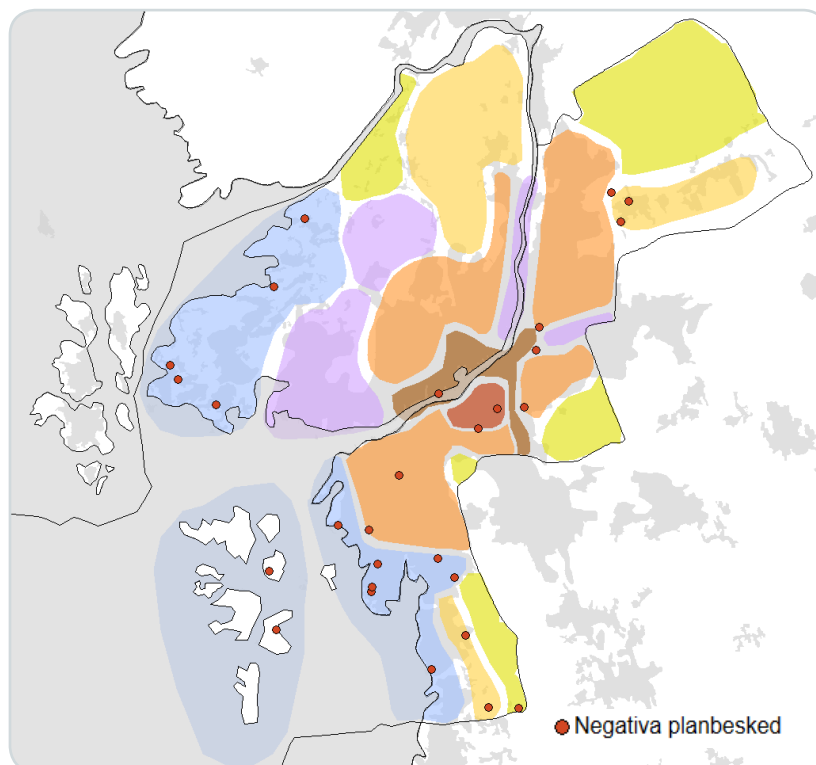
- Innerstaden: 8 st (2 negativa)
- Förnyelseområden: 8 st (1 negativt)
- Mellanstaden: 33 st (5 negativa)
- Storindustri, hamn och logistik: 1 st (0 negativa)
- Kustnära områden och skärgård: 6 positiva (15 negativa)
- Ytterstaden: 1 st (5 negativa)
- Naturområden: 1 st (0 negativa)

Positiva planbesked

De beviljade planbeskeden är de flesta fall (49 av 58) belägna inom den redan byggda staden, dvs inom innerstaden, förnyelseområden eller mellanstaden. Sex planbesked har getts inom kust- och skärgårdsområden, två i södra skärgården, två på västra Hisingen och två längs med södra kusten. Till skillnad från föregående år är inga positiva planbesked belägna i gränsszonen mellan mellanstaden och kustzonen. Majoriteten av planbeskeden (41 st) har beviljats på södra sidan om Göta älv 12 st på Hisingen och 5 st i nordöst.

Negativa planbesked

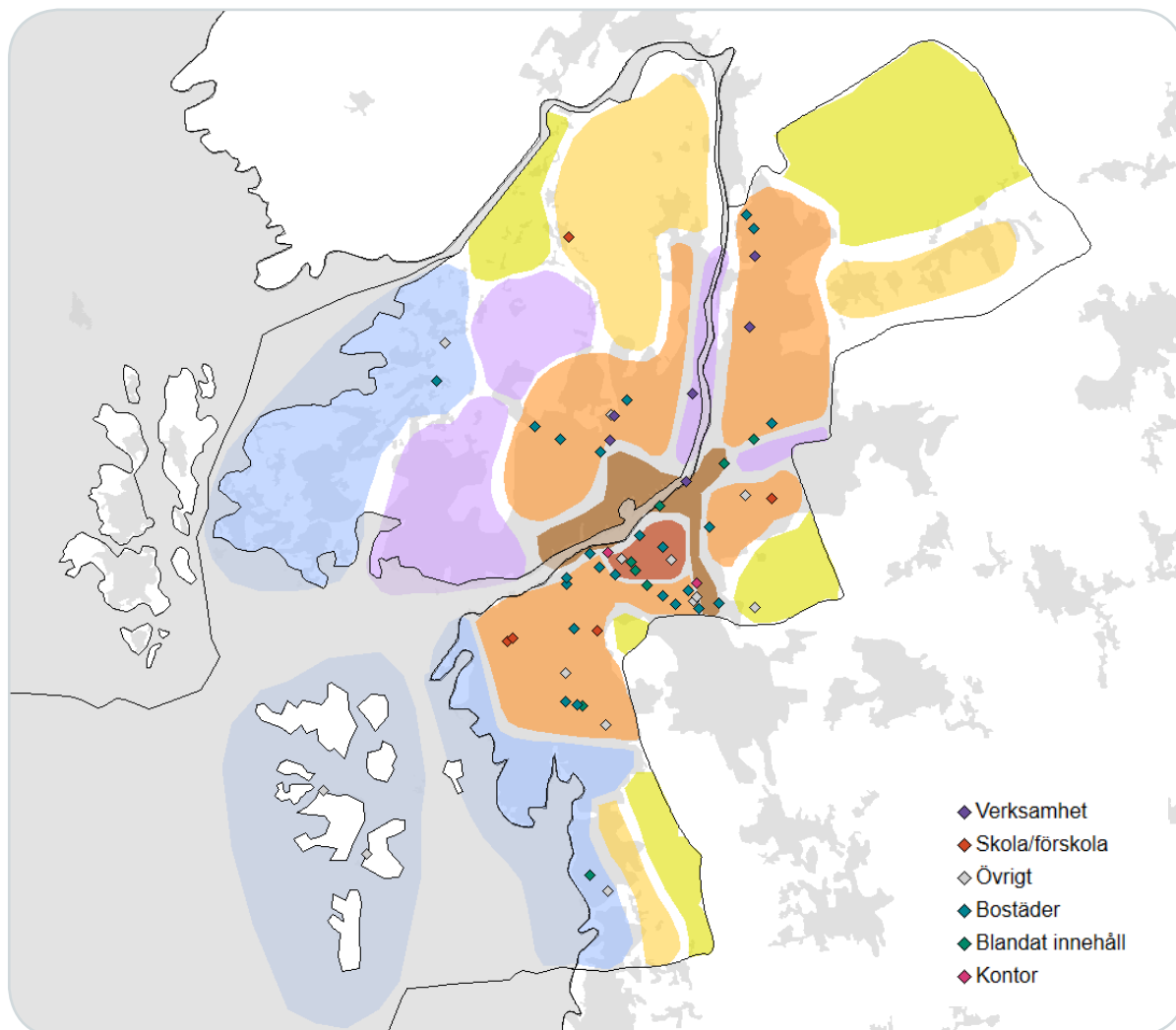
Under 2017 beslutade byggnadsnämnden att inte ge planbesked i 29 ärenden. Den största delen av dessa (15 st) ligger inom kustområdet i söder och på västra Hisingen. Tidigare uppföljningsrapporter har visat att det varit det är svårt att tillämpa översiktsplanens inriktning konsekvent. För att ta reda på huruvida översiktsplanen kan vara stöd för negativa beslut avseende planbesked har motiven till dessa studerats.

Det som studerats är de ansökningar som ligger inom kust- och skärgårdsområdena och ytterstaden. Flertalet ansökningar inom kust och skärgårdsområdena (8st) har bedömts ligga i linje med markanvändningen i översiktsplanen men bidrar inte till ett större bostadstillskott, tätare stad, blandning av boende former eller har dåliga möjligheter till kollektivtrafikförsörjning det vill säga, ansökan har låg måluppfyllelse i förhållande till strategi för utbyggnad och är därmed inte prioriterade. Några ansökningar avslås med hänvisning att ansökan omfattas av grön-, eller rekreationsområde utpekade i grönstrategin. Endast en av de avslagna planbeskedsansökningarna hänvisar till att förslaget inte ligger i linje med riktlinjerna för det geografiska området.

I de ansökningar som legat inom ytterstaden och som är utpekade för framtida utredningsområden har det negativa beslutet motiverats med att ett helhetsgrepp behövs för områdena, vilket är i linje med inriktningen i översiktsplanen.

Positiva planbesked, markanvändning

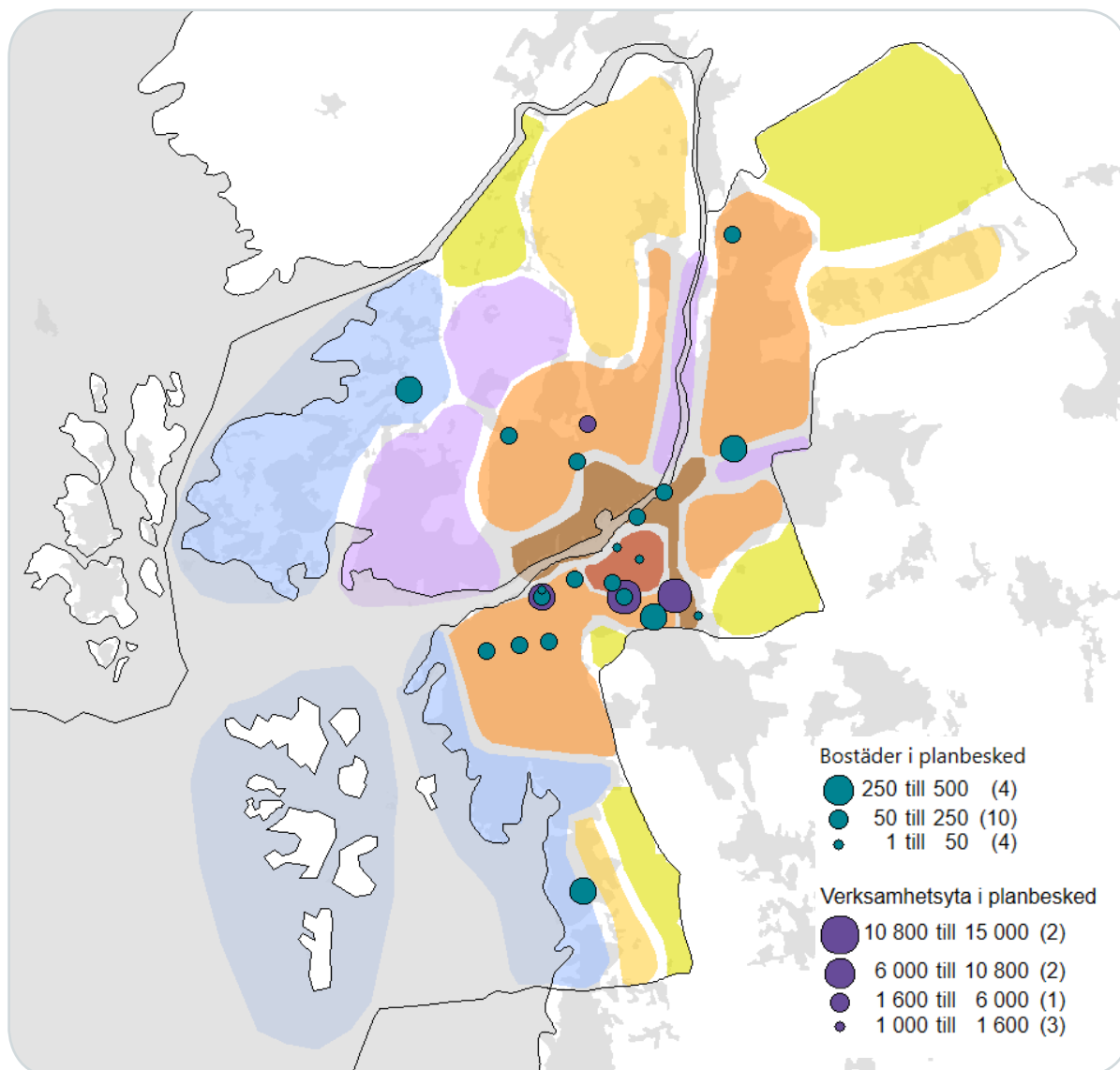

32 av 58 planbesked innehåller bostäder. Det ska noteras att flera av ärendena syftar till att möjliggöra för fler markanvändningar än den huvudsakliga. Det är utifrån tillgängligt underlag vanskligt att göra en mer detaljerad kartering än ovanstående, t.ex. för att beslutet kring planbeskeden kan innehålla villkor som ska beaktas i själva planarbetet. Innehållet i varje ärende kan också förändras på vägen genom planeringsprocessen.

Fem planbesked har skola/förskola som huvudsaklig markanvändning och lika många har verksamheter som huvudsaklig markanvändning. Dessa är lokaliserade på ett sätt som bedöms vara i linje med översiktsplanens inriktningar. Endast två planbesked har getts för kontor som huvudsaklig markanvändning.

• Bostäder	24 st
• Blandat innehåll	8 st
• Verksamheter	5 st
• Övrigt (mindre ändringar, trafikåtgärder, idrott mm)	14 st
• Skola/ förskola	5 st
• Kontor	2 st

Positiva planbesked innehåll och storlek

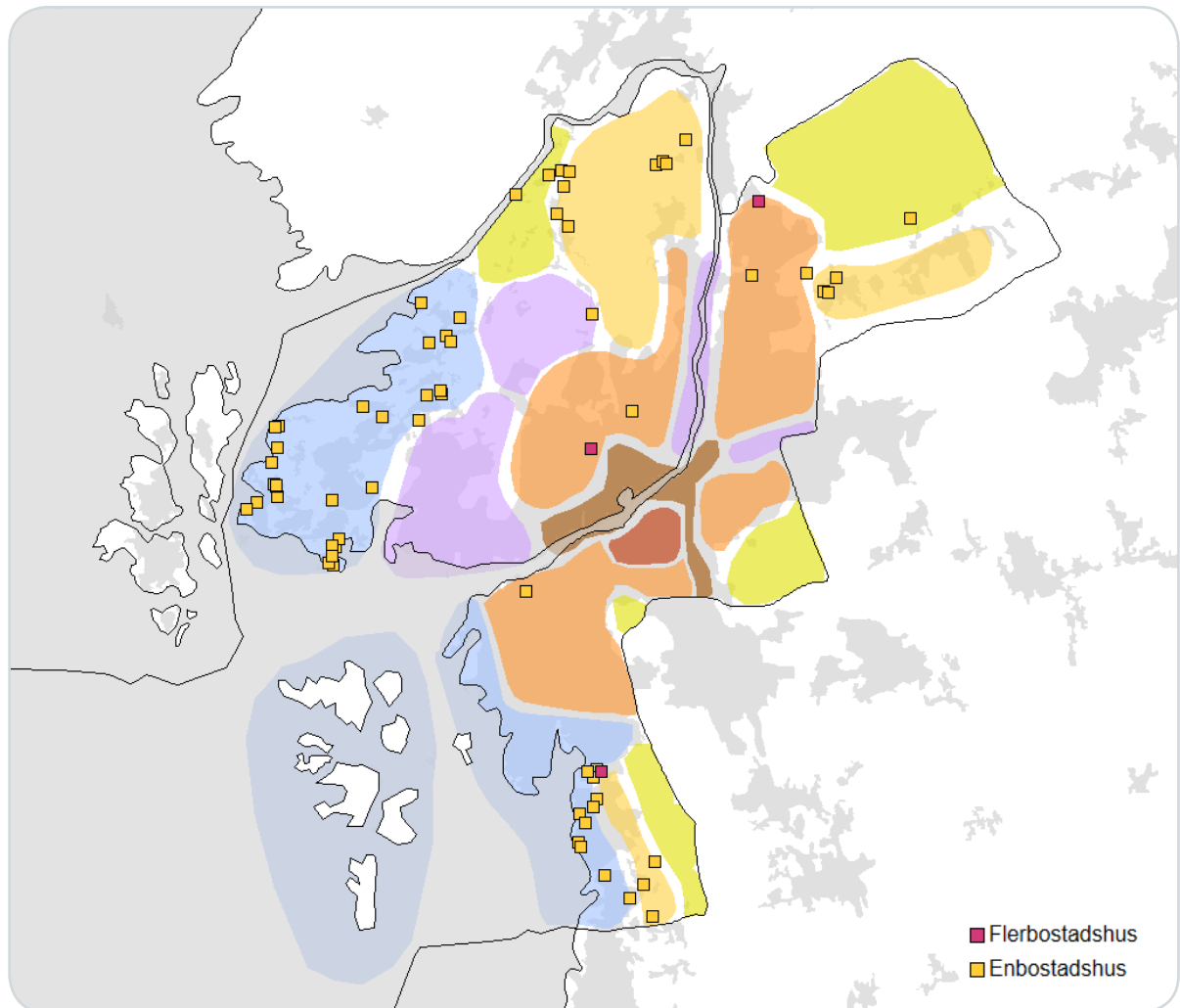

Ovanstående karta visar antal bostäder respektive verksamhetsyta i de positiva planbeskeden.

Planbeskeden som innehåller bostäder (32st) syftar till att möjliggöra för totalt 4047 bostäder. Majoriteten av planbeskeden innehållande bostäder ligger inom den redan byggda staden med två undantag som ligger inom kustområdet på västra Hisingen respektive södra kusten. De största planbeskeden sett till antal bostäder är lokaliserade kring Frölunda Torg (ca 575 bostäder), nya Hovås (475 bostäder) samt vid fysiken i Johanneberg (450 bostäder).

8 av planbeskeden har registrerad verksamhetsyta i stadsbyggnadskontorets verksamhetssystem. Totalt innehåller de positiva planbeskeden 46 170 kvm verksamhetsyta. De två största planbeskeden sett till verksamhetsyta är lokaliserade i Krokslätt och Guldheden. Det är vanskligt att utifrån tillgängligt underlag dra några slutsatser kring verksamhetsyta då denna siffra kan komma att ändras på vägen genom planeringsprocessen.

Positiva förhandsbesked, antal bostäder

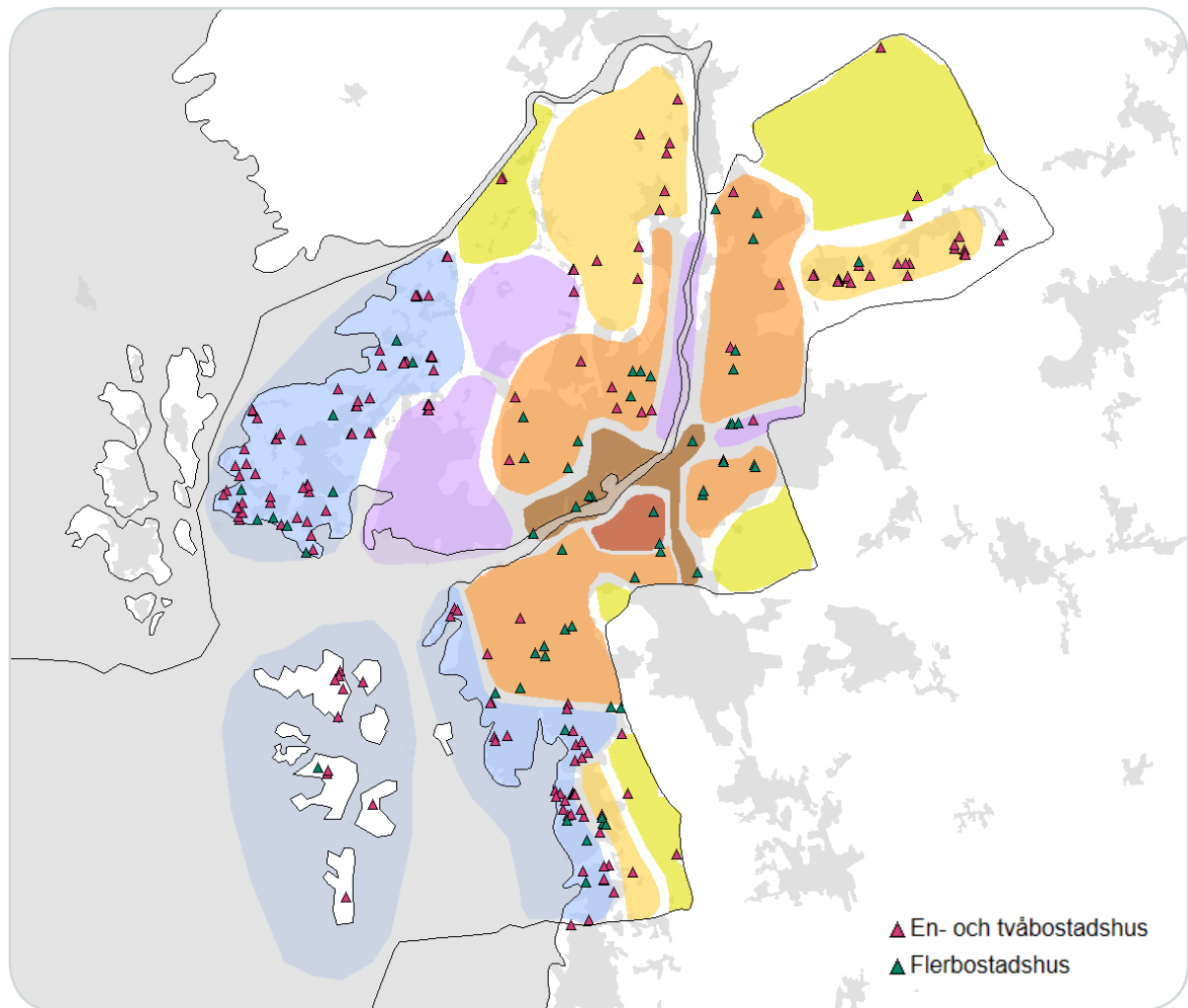
Totalt beviljades 68 förhandsbesked för bostäder. 4 av dessa var i form av flerbostadshus och resterande 64 i enbostadshus. Ärendenas totala bostadsinnehåll är ca 136 bostäder varav 90 i enbostadshus och 46 i flerbostadshus.

Nästan samtliga förhandsbesked är lokaliserade utanför planlagt område. Det finns dock osäkerheter kring karteringen av varje punkt i förhållande till planlagd mark, på samma sätt som det gör för bygglov (se sid). Samtidigt tillämpas förhandsbesked i princip aldrig på mark som redan är planlagd, eftersom lokaliseringsprövningen då är gjord i planarbetet. Sammanfattningsvis är det rimligt att anta att i stort sett alla positiva förhandsbesked är lokaliserade utanför planlagt område.

Majoriteten av ärendena är lokaliserade i de kustnära områdena. Några förhandsbesked för bostäder finns registrerade inom mellanstaden och i ytterstaden. Kartan över förhandsbeskeden blir en del i den samlade bilden av exploateringstrycket på kustområdena.

Det finns också en del ärenden (ca 15st) som är lokaliserade inom de framtida utredningsområdena. Ärendena är inte studerade i detalj och det kan finnas rimliga skäl till de positiva förhandsbeskeden, men det är värt att påtala risken för att de i större mängder och på sikt kan försvåra en framtida stadsutveckling i dessa områden.

Bygglov för bostäder, en och två respektive flerbostadshus

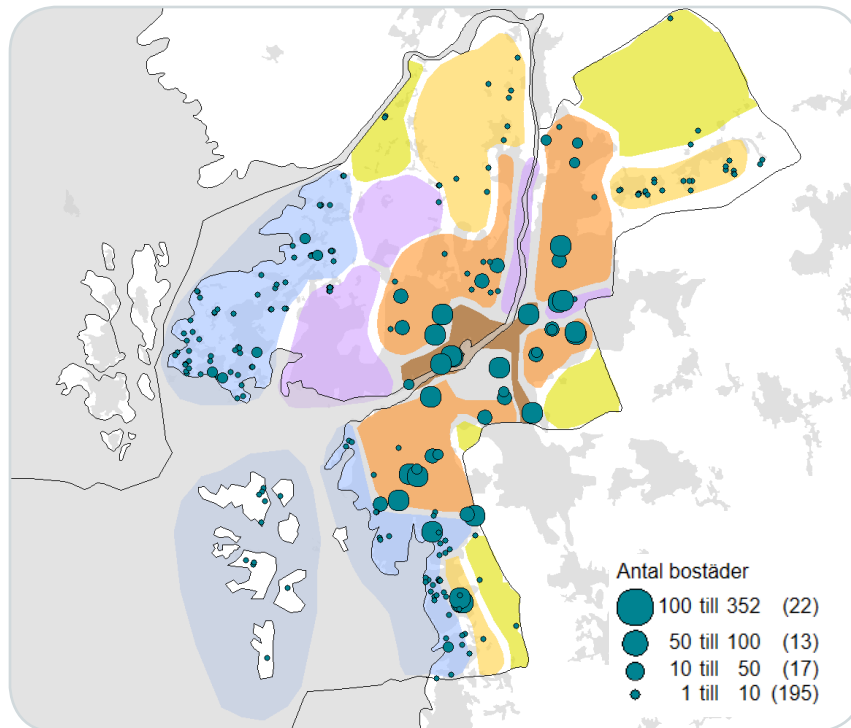

Stadsbyggnadskontorets byggavdelning har gjort urvalet utifrån sitt ärendehanteringssystem. Kartan ovan redovisar de ärenden som beviljades bygglov för åtgärder sin klassas som nybyggnad av en-, två- eller flerbostadshus.

Totalt beviljades 247 bygglov för nybyggnad av bostadshus. 62 bygglov var för flerbostadshus, 185 för en- och tvåbostadshus. Uppskattningsvis rymmer dessa bygglov 4985 bostäder. Ca 50 st beviljade bygglov är lokaliserade inom den redan byggda staden (innerstaden, förnyelseområdena och mellanstaden). Resterande lov (ca 200) är lokaliserade utanför dessa områden.

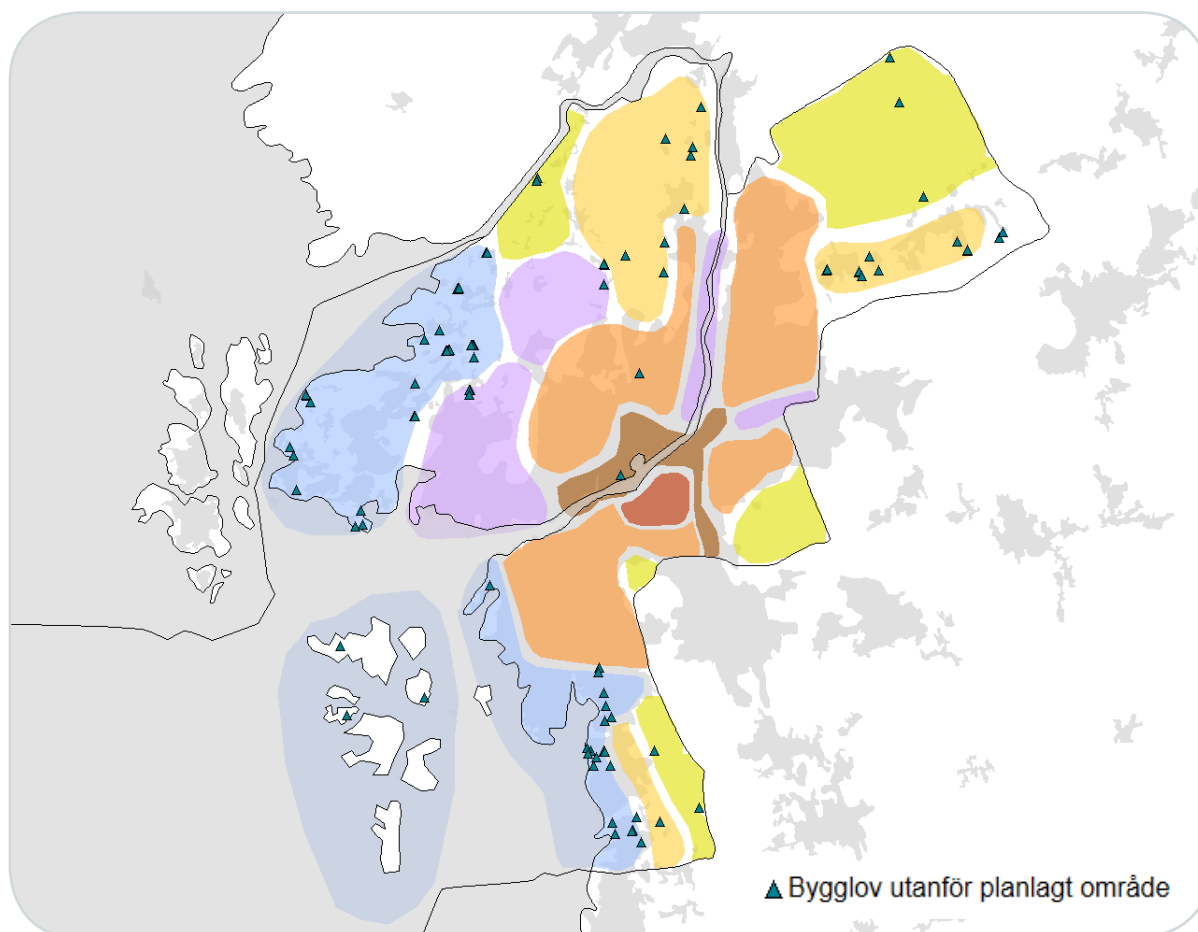
De beviljade byggloven för en- och tvåbostadshus är enligt kartan relativt tydligt koncentrerade till västra Hisingen och kustområdena innanför södra skärgården. Även i områdena kring Gunnilse och Olofstorp finns en koncentration av beviljade bygglov. Byggloven för flerbostadshus är av förklarliga skäl främst lokaliserade i stadens mer centrala delar.

75 bostäder har tillkommit i form av bostäder med särskild service (BmSS).

Kartan visar hur antalet bostäder per bygglov fördelar sig över staden. De största byggloven sett till antalet bostäder tillkom under 2017 i centrala Göteborg samt i ett stråk från Frölunda och söderut.

Bygglov för bostäder utanför planlagt område

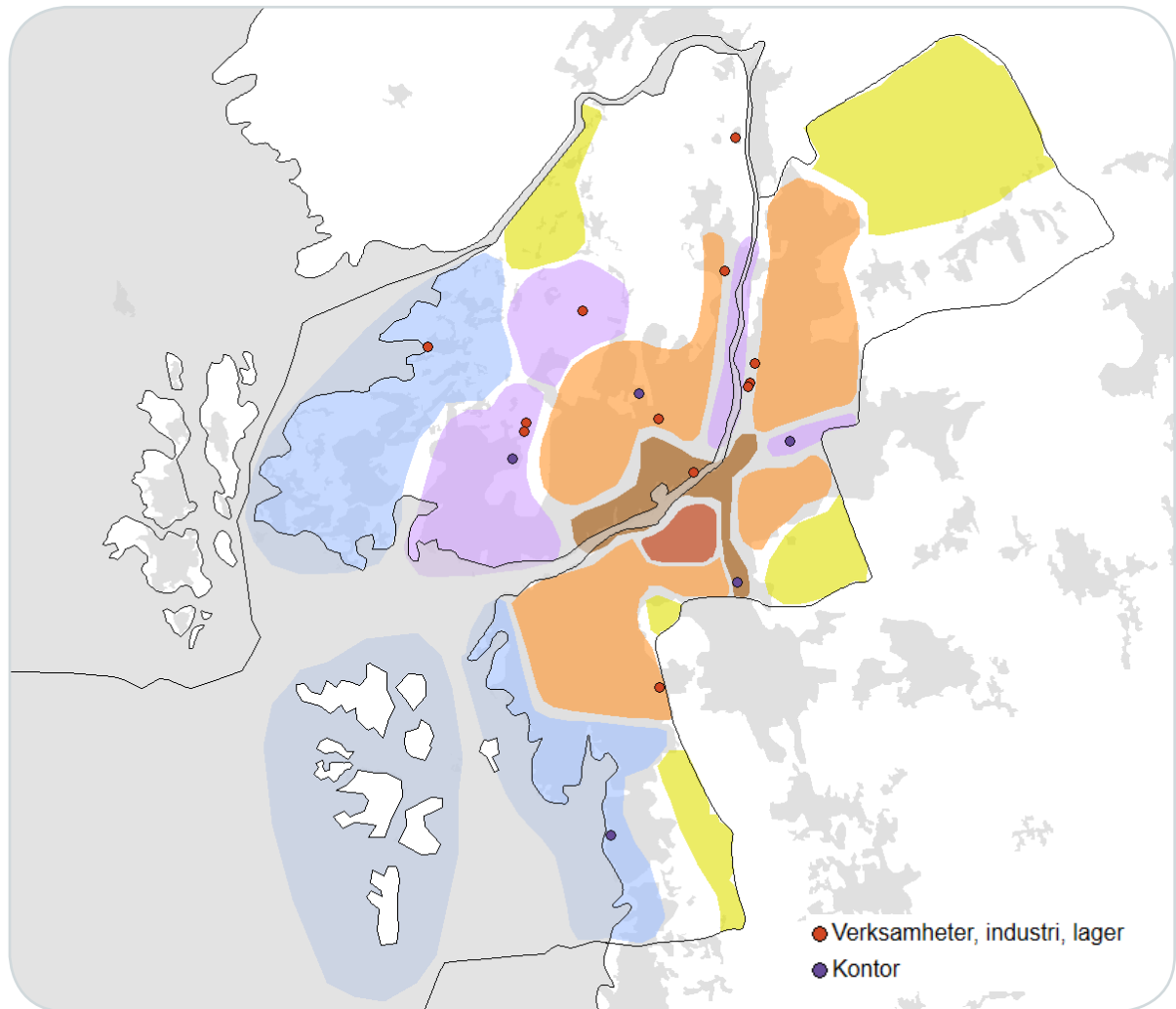
Den största delen av de beviljade byggloven för bostäder ligger inom ramen för gällande planer, både äldre och nyare. I områden utan mer detaljerade planer är översiktsplan ett av de underlagen som ska ligga till grund för beslut kring lov. Ovanstående karta visar de beviljade bygglov för nybyggnation av bostadshus som enligt en kartanalys är lokaliserade utanför områden med gällande planer.

Under 2017 gavs 120 bygglov för nybyggnad av bostäder utanför planlagt område. 60 av dessa gavs inom kust- och skärgårdsområdena och ca 20 inom framtida utredningsområden.

Kartan har osäkerheter i och med att bygglovärendena är karterade utifrån fastighetsbeteckning eller adresspunkt. För ärenden som är markerade utifrån den fastighetsbeteckning som lovet berör, finns en risk att punkten inte markerar ärendet exakt. Detta gör att redovisningen av vilka lov som ligger innanför eller utanför planlagt område inte är 100% tillförlitligt.

Vissa mönster kan dock ändå urskiljas. Loven är fortsatt koncentrerade till de kustnära områdena och i viss mån de framtida utredningsområdena. Antalet bygglov utanför planlagt område har ökat från föregående år då 93 ärenden bedömdes ligga utom plan.

Bygglov för verksamheter

Stadsbyggnadskontorets byggavdelning har gjort urvalet ur sitt ärendehanteringssystem. Kartan ovan redovisar de ärenden som beviljades bygglov för åtgärd som klassats som nybyggnad av lokaler för verksamheter.

Verksamheterna har delats upp i två underkategorier: tyngre och störande industri (t.ex. lager, verkstad, logistik) och kontor. Inga bygglov för nybyggnation av handel beviljades under 2017.

Totalt beviljades bygglov för ovanstående i 18 ärenden under 2017: 13 ärenden för lager, industri och verkstad och 5 ärenden för kontor.

Den totala verksamhetsytan i bygglov för verksamheter har inte studerats i denna uppföljningsrapport.

Uppföljning mot utbyggnadsplanering

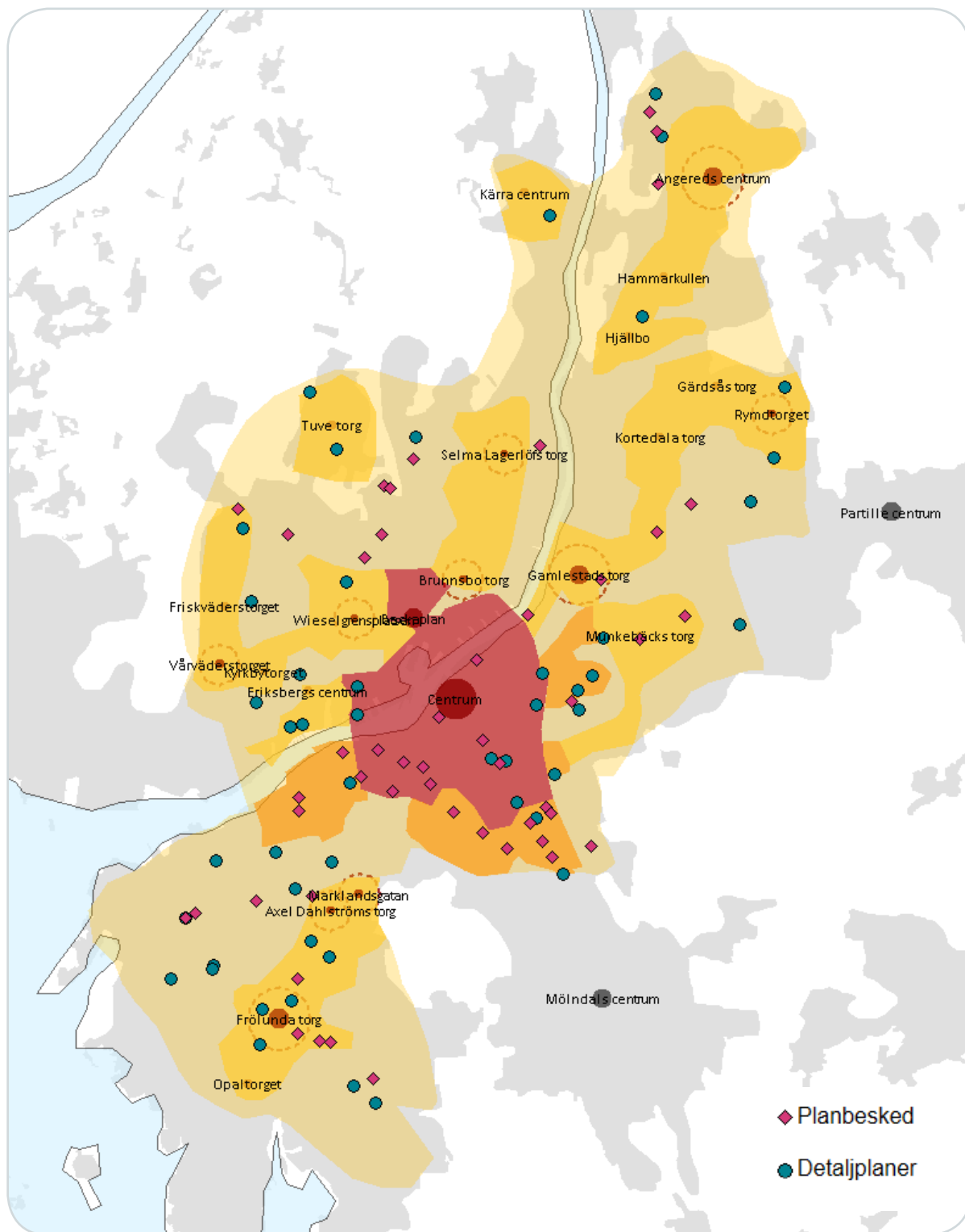
För tredje året i rad görs en analys av antagna planer, positiva planbesked gentemot strategin för utbyggnadsplanering, UP. Strategin antogs av byggnadsnämnden i februari 2014 och är en konkretisering av översiktsplanen för mellanstaden. Syftet med analysen är att se hur 2017 års planering förhåller sig till UP:s inriktningar. Metodiken är densamma som ovan redovisade uppföljning mot översiktsplanens områdesvisa inriktningar: antagna planer, positiva planbesked läggs på samma karta som strategin för utbyggnad och både en kvantitativ som kvalitativ analys görs. Se karta på nästa sida. En analys görs också kring hur planering i förhållande till UP har fallit ut de senaste 3 åren, som också är så länge som UP har funnits och följts upp.

Karteringen samt siffrorna nedan visar att mycket av det som planeras och kommer att planeras är lokaliserat inom UP:s olika delar. Det svagt gula området på kartan (på nästa sida) motsvarar i stort sett översiktsplanens mellanstad. Strategin för utbyggnadsplanering har funnits i fyra år och börjar för genomslag.

Statistik	Hela staden	Inom UP
Antagna detaljplaner	59	49
Positiva planbesked	58	50
Bostäder i antagna planer	10 907	10 776
Bostäder i positiva planbesked	4047	3227
Verksamhetsyta i antagna planer	164 115 kvm	164 115 kvm
Verksamhetsyta i positiva planbesked	46 170 kvm	45 170 kvm

Detaljplaner	Bostäder	Verksamheter
16 antagna detaljplaner inom UPs prioriterade utbyggnadsområden <i>Varav 6 inom 400/600 meter från utpekade tyngdpunkter/knutpunkter</i>	3978	133 877 kvm
7 planer i den utvidgade innerstaden	758	6655 kvm
7 planer inom Älvstaden och resten av innerstaden	1912	298 558 kvm
19 planer i övriga mellanstaden	4074	45 170 kvm

Planbesked	Bostäder	Verksamheter
11 positiva planbesked inom UPs prioriterade utbyggnadsområden <i>Varav 3 inom 400/600 meter från utpekade tyngdpunkter/knutpunkter</i>	1454	8400 kvm
13 planbesked i den utvidgade innerstaden	910	31 800 kvm
9 planbesked inom Älvstaden och resten av innerstaden	467	0 kvm
17 planbesked i övriga mellanstaden	548	4970 kvm

Antagna detaljplaner

Sammantaget har 49 detaljplaner antagits inom områdena som omfattas av strategi för utbyggnadsplanering. Detta motsvarar 83 % av det totala antalet antagna detaljplaner i hela staden.

Antagna detaljplaner inom:	2015	2016	2017
Prioriterade utbyggnadsområden	10	6	16
Varav inom 400/600meter från tyngdpunkter/knutpunkter	2	0	6
Utvidgade innerstaden	7	6	7
Innerstaden och Älvstaden	12	7	7
Övriga mellanstaden	10	7	19

Antalet antagna detaljplaner inom de prioriterade utbyggnadsområdena har ökat från föregående år. Den främsta ökningen har skett inom de prioriterade utbyggnadsområdena och i övriga mellanstaden. Antalet detaljplaner inom innerstaden och dess utvidgning samt inom Älvstaden har varit mer jämt jämfört med föregående år. Under 2017 antogs 6 detaljplaner som ligger inom 400 meter/600 meter från tyngdpunkter/ knutpunkter vilket är fler än föregående år.

Positiva planbesked

Antagna planbesked inom:	2015	2016	2017
Prioriterade utbyggnadsområden	15	11	11
Varav inom 400/600meter från tyngdpunkter/knutpunkter	6	0	3
Utvidgade innerstaden	7	4	13
Innerstaden och Älvstaden	7	5	9
Övriga mellanstaden	13	15	17

Antalet positiva planbesked inom de prioriterade utbyggnadsområdena har varit relativt jämnt jämfört med tidigare år. En ökning av positiva planbesked har skett inom den utvidgade innerstaden samt i den övriga mellanstaden.

Uppföljning mot miljömålen

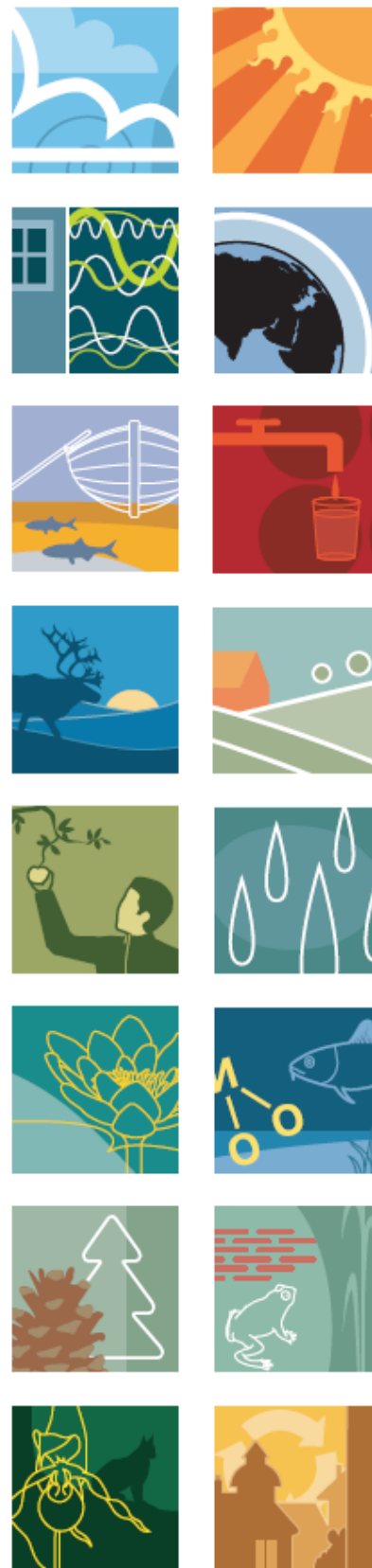
Göteborgs Stad har beslutat om tolv miljö kvalitetsmål utifrån de nationella miljö kvalitetsmålen. Det finns sammanlagt 37 delmål. Miljöförvaltningen ansvarar för att följa upp målen och rapportera arbetet. Tidigare år har prognosen varit något dystert och exempelvis skrev miljöförvaltningen 2014 att man bedömde att inget av målen kunde nås inom tidsramen, som för de flesta är satt till 2020.

I 2017 års uppföljning av miljömålen bedömer miljöförvaltningen att vi inte når något av Göteborgs tolv lokala miljö kvalitetsmål. De av målen bedöms vara svårast att nå är: begränsad klimatpåverkan, frisk luft, giftfri miljö, hav i balans samt god bebyggd miljö. De andra sju miljömålen bedöms som möjliga att nå med ytterligare åtgärder. Fyra av målen visar på en positiv trend medan ett mål, levande sjöar och vattendrag, visar på en negativ trend. Resterande mål går det inte att utläsa någon tydlig utvecklingsriktning för.

Stadsbyggnadskontoret ska i detaljplanebeskrivningen redovisa hur miljömålen påverkas av planen. Till hjälp i bedömningen finns ett handläggarstöd (miljömålsmatrix), som ska underlätta bedömningen av vilken inverkan respektive plan har på de tolv miljömålen.

I de detaljplanearbeten som bedöms få betydande miljöpåverkan och som därför ska miljöbedömas, ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas. I MKB redovisas hur miljömålen påverkas av det detaljplanen tillåter. Av de 59 antagna planerna var det en detaljplan som bedömdes innebära betydande miljöpåverkan enligt behovsbedömningen och en MKB har upprättats. Planerna var:

- Detaljplan för bostäder och verksamheter vid Karlavagnsplatsen

Bedömning

Uppföljningen av miljö kvalitetsmålen är inte helt enkel och det är svårt att dra några långtgående slutsatser kring detaljplaneringens påverkan på möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsmålen.

I flertalet av planerna finns en rubrik som behandlar miljö målen, vilket är positivt. Hur ingående bedömningen redovisas skiljer sig dock åt mellan planerna, vilket gör det svårt att på ett konsekvent sätt följa upp detaljplaneringens påverkan på miljö målen. I vissa planer presenteras konsekvenserna för var och en av miljö målen och i andra fall finns enbart en sammantagen bedömning av planens generella påverkan på samtliga miljö mål. Ofta saknas en tydlig gradering av påverkan på miljö målen och bara i ett fåtal planer anges det om påverkan bedöms bli stor eller liten. Å andra sidan kan en alltför exakt bedömning bli missvisande då det finns en viss mån av osäkra faktorer i en detaljplan, även efter att den blivit antagen.

Frågan om hur detaljplanernas påverkan på miljö målen kan och ska följas upp behöver diskuteras och processerna ses över och eventuellt förändras. Överlag förmedlar detaljplanernas uppföljning av miljö målen en mer positiv bild än den övergripande bedömningen i miljö förvaltningens uppföljning av målen. Detta är en tendens som känns igen även från tidigare år. De positiva slutsatserna från miljö målsbedömningen kan till viss del bero på att en majoritet av de antagna planerna berör bebyggelse i mellanstaden med god tillgång till kollektivtrafik. Enligt miljö målsmatrisen bidrar det till en positiv inverkan på målen Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft och till viss del God bebyggd miljö. Flera av de delmål som i miljö målsuppföljningen bedöms som svåra att nå berör å andra sidan faktorer som sällan kan kopplas direkt till planarbetet.

Bostadsbyggandet i Göteborg 2017

Färdigställda bostäder

Under 2017 färdigställdes 2 201 bostäder varav 2 027 i nybyggda hus. Nybyggnationen fördelar sig på 350 småhus, 1 652 lägenheter i flerbostadshus (1 328 bostadsrätter och 324 hyresrätter) och 25 specialbostäder.

Färdigställda bostäder, 2015-2017

	2015	2016	2017
Småhus	240	414	350
Flerbostadshus, totalt	1 826	1 535	1 652
Bostadsrätt	1 215	1 221	1 328
Hyresrätt	611	314	324 ²
Specialbostäder, totalt	232	452	25
Gruppbofastäder	25	35	25
Studentbostäder	207	417 ¹	-
Äldrebofastäder	-	-	-
Nybyggnad, totalt	2 298	2 401	2 027
Ombyggnad	255	279	174
Totalt	2 553	2 680	2 201

Varav i tidsbegränsat bygglov, 394 bostäder¹ och 17 bostäder²

Jämfört med 2015 och 2016 minskade antalet bostäder som färdigställdes under 2017 och främst antalet studentbostäder som färdigställdes.

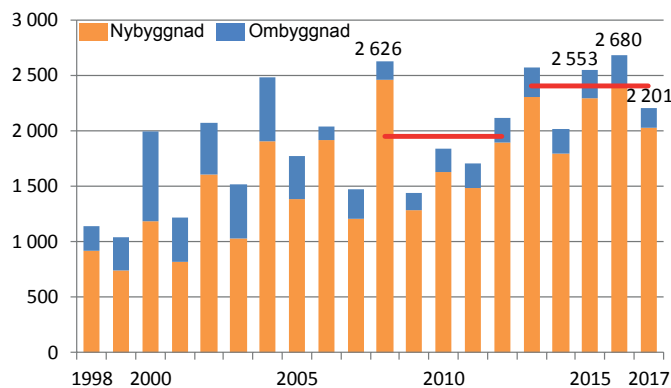
Flest bostäder färdigställdes under året i stadsdelen Lundby, främst i Kvillebäcken. Totalt färdigställdes 573 bostäder i Lundby genom ny- eller ombyggnad.

Färdigställda bostäder per stadsdel, 2015-2017

Stadsdel	2015	2016	2017
Lundby	1 114	896	573
Örgryte-Härlanda	23	254	334
Askim-Frölunda-Högsbo	301	290	323
Centrum	396	302	249
Västra Hisingen	169	149	232
Majorna-Linné	155	39	144
Angered	33	101	122
Norra Hisingen	98	108	119
Östra Göteborg	212	286	66
Västra Göteborg	52	255	39
Totalt	2 553	2 680	2 201

De senaste fem åren har i genomsnitt ca 2 400 bostäder per år färdigställts genom ny- eller ombyggnad, det kan jämföras med ca 1940 bostäder per år under perioden 2008 till 2012.

Färdigställda bostäder, 1998-2017

Påbörjade bostäder

Under 2017 påbörjades byggande av 3 779 bostäder, varav 3 417 i nybyggda hus. Det påbörjades 354 småhus, 2 781 lägenheter i flerbostadshus (1 586 bostadsrätter och 1 195 hyresrätter) och 282 specialbostäder.

Påbörjade bostäder, 2015-2017

	2015	2016	2017
Småhus	397	352	354
Flerbostadshus, totalt	2 013	2 041	2 781
Bostadsrätt	1 651	1 347	1 586
Hyresrätt	362	694	1 195 ²
Specialbostäder, totalt	290	181	282
Gruppbofastäder	29	25	20
Studentbostäder	261 ¹	156 ²	190
Äldrebofastäder	-	-	72
Nybyggnad, totalt	2 700	2 574	3 417
Ombyggnad	334	226	362
Totalt	3 034	2 800	3 779

Varav i tidsbegränsat bygglov, 238 bostäder¹, 156 bostäder² och 74 bostäder³

Fler bostäder, och en högre andel hyresrätter, påbörjades under 2017 än jämfört med 2015 och 2016. De senaste tre åren är de år under 2000-talet då flest bostäder påbörjats.

Flest bostäder påbörjades i stadsdelarna Lundby, Askim-Frölunda-Högsbo och Örgryte-Härlanda. I 6 av 10 stadsdelar påbörjades fler bostäder under 2017 än under 2016.

Påbörjade bostäder per stadsdel, 2015-2017

Stadsdel	2015	2016	2017
Lundby	802	573	879
Askim-Frölunda-Högsbo	452	343	848
Örgryte-Härlanda	378	239	613
Östra Göteborg	279	-	291
Majorna-Linné	62	188	287
Centrum	497	837	276
Västra Hisingen	182	137	243
Angered	61	272	176
Norra Hisingen	60	158	127
Västra Göteborg	261	53	39
Totalt	3 034	2 800	3 779

Pågående bostäder

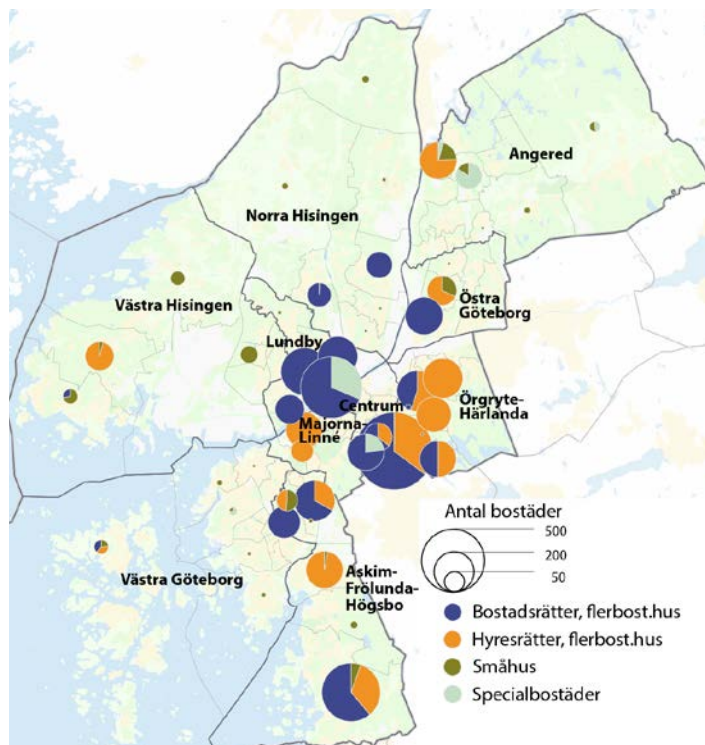
Vid slutet av 2017 pågick nybyggnation av 5 061 bostäder. Det är bostäder som påbörjades under 2017, eller tidigare, men som ännu inte är färdigställda.

Pågående bostäder i nybyggda hus, 31 december 2017

Småhus	290
Flerbostadshus, bostadsrätt	2 680
Flerbostadshus, hyresrätt	1 809
Specialbostäder	282
Totalt	5 061

Kartan visar den pågående nybyggnationen fördelad på Göteborgs 96 primärområden. Flest bostäder byggs i primärområdet Krokslätt i stadsdelen Centrum (bostads- och hyresrätter), Lindholmen i Lundby (bostadsrätter och studentbostäder) och Billdal (främst i Nya Hovås) i Askim-Frölunda-Högsbo. Sett till stadsdelar pågår nästan 2/3 av byggandet i just Lundby, Centrum och Askim-Frölunda-Högsbo som alla har ungefär samma antal pågående bostäder.

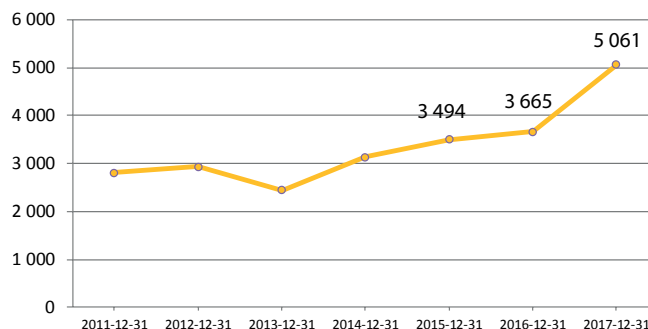
Pågående bostäder i nybyggda hus per primärområde, 31 dec. 2017

Pågående bostäder de senaste åren

Den pågående nybyggnationen av bostäder har ökat markant jämfört med slutet av 2016 då byggande av 3 665 bostäder pågick.

Pågående bostäder i nybyggda hus, 31 dec. 2011 – 31 dec. 2017

Riksintressen och planeringsunderlag

Till skillnad från rapportens andra delar, är inte följande listor och beskrivningar strikt avgränsade till 2017. Vi har valt att samla information från flera källor och från tidigare års uppföljningsrapporter. Samma information kan därför återkomma flera år i rad.

Här följer en sammanställning av intressant och användbart planeringsunderlag som har koppling till översiktlig och detaljerad planering. Tanken är att du som läsare här ska hitta material som kan användas som underlag vid planering, bygglovgivning, utredningar m.m. Redovisningen gör dock inte anspråk på att vara heltäckande, utan den ska ses som en av flera kunskapskällor. Sammanställningen nedan baseras delvis på den sammanfattande redogörelse som Länsstyrelsen tagit fram som heter [Sammanfattande redogörelse för Västra Götalands län 2018](#).

Länsstyrelsen har också under hösten 2018 publicerat den digitala söktjänsten [Planeringskatalogen](#). Den gör planeringsunderlag för fysisk samhällsplanering tillgängligt för kommuner och myndigheter.

ÖP, fördjupningar och tillägg

Den 14 september 2017 gav kommunfullmäktige byggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan. Översiktsplan för Göteborg och Mölndal – fördjupning för Mölndalsåns dalgång godkändes av byggnadsnämnden i december 2016 och antogs i kommunfullmäktige i april 2017.

Förslag till fördjupningar av översiktsplanen tas för närvarande fram för Centrala Göteborg och Frölunda/Högsbo. Arbetet sker parallellt med och samordnas med förslaget till ny kommunomfattande översiktsplan. Ett förslag till fördjupning av översiktsplanen har även tagits fram för Torsviken. Planen var på samråd 2015. Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för översvämningsrisk har godkänts av byggnadsnämnden under hösten 2018.

Lagar, regler och förordningar

Regional tillväxt

[En ny förordning](#) om regional tillväxt beslutades under 2017. Enligt förordningen ska den regionala utvecklingsstrategin när den tas fram särskilt beakta bl.a. kommunala översiktsplaner, och kommunala riktlinjer för bostadsförsörjning. Västra Götalandsregionens gällande strategi för regional utveckling har relativt liten koppling till fysisk planering. Arbetet med en ny strategi kommer att påbörjas.

Översyn av det utvidgade strandskyddet

En översyn av det utvidgade strandskyddet i länet har genomförts. Nya

beslut har fattats för de områden som ska omfattas av utvidgat strandskydd. Utökningar har skett främst längs kusten i Göteborgs- och Bohuslän, till följd av det höga exploateringsstrycket samt de höga värdena för friluftsliv och djur- och växtliv. Mer information om översynen, kartunderlag, vilka beslut som vunnit laga kraft och vilka beslut som överklagats, finns på Länsstyrelsens webbplats.

Riksintressen

Riksintresse för yrkesfisket

Inget nytt underlag.

Riksintresse för naturvården och natura-2000

Inget nytt underlag.

Riksintresse för kulturmiljövården

Inget nytt underlag.

Riksintresse för friluftslivet

Nyligen har en riksomfattande översyn av riksintresseområdena för friluftslivet genomförts, där Naturvårdsverket systematiskt sett över bland annat de geografiska avgränsningarna. Samtliga 60 områden i västra Götaland som föreslagits av Länsstyrelsen är nu beslutade, varav de äldre riksintressen i huvudsak består och 26 nya pekats ut. Aktuella områdesbeskrivningar och kartunderlag för friluftslivets riksintressen finns på [Naturvårdsverkets hemsida](#).

Riksintresse för ämnen och material

Inget nytt underlag.

Riksintresse för industriell produktion

Området vid Göteborgs hamn vid utloppet av Göta Älv, är utpekade som riksintresse för industriell produktion av Tillväxtverket. Det finns inga geografiska avgränsningar eller områdesbeskrivning för riksintresset för industriell produktion. En tolkning av riksintresseanspråkets avgränsning får göras i kommunens ÖP, i samråd med Länsstyrelsen och Tillväxtverket. Överenskommelsen mellan stat och kommun om riksintresseanspråkets gränser i antagen ÖP är gällande för efterföljande beslutsprocesser.

Tillväxtverket avvaktar översyn och preciseringar av områden för industriell produktion tills dess att Riksintresseutredningens förslag beslutats. Läs mer på www.tillvaxtverket.se.

Riksintresse för energiproduktion och energidistribution

Det finns inga utpekade riksintresseanspråk för energidistribution i Västra Götalands län.

Riksintresse för kommunikationer

Riksintresse för kommunikation: järnväg

I processen att flytta funktionen kombiterminalen vid Gullbergsvass till Göteborgs hamn, kommer den nya platsen i Göteborgs hamn att pekas ut som planerad anläggning av riksintresse enligt 3 kap 8 § miljöbalken, genom ett beslut av Trafikverket. När terminalen vid Gullbergsvass har tagits ur bruk kommer Trafikverket att dra tillbaka sitt riksintresseanspråk för terminalen i Gullbergsvass.

Riksintresse för kommunikation: luftfart

Riksintresset för Säve flygplats har utgått. Beslut om upphävande av riksintresseanspråk för Säve flygplats samt anslutande vägarna 570 och 563 togs 2018-03-23. Flygplatsen används numera för det samhällsnyttiga flyget och ska hanteras som allmänt intresse enligt PBL 2 kap och MB 3 kap 8 § st 1.

Riksintresse för kommunikation: sjöfart

Med anledning av pågående planering för ändrade verksamheter inom och i närheten av hamnen har Trafikverket uppdaterat delar av preciseringen för riksintresset Göteborgs hamn. Förändringarna beslutades 2016-12-12 och gäller för Kvillepiren och Frihamnen. Trafikverkets ställningstagande är att vare sig Kvillepiren eller Frihamnen längre har några unika förutsättningar som är av avgörande betydelse för den framtida utvecklingen av Göteborgs hamn. Hamnfunktionerna som funnits vid Kvillepiren och Frihamnen kan tillgodoses i andra delar av hamnen. Områdena uppfyller inte nu gällande kriterier för utpekande av riksintresse för hamndel. Trafikverkets ställningstagande är därför att Kvillepiren och Frihamnen inte längre ingår i riksintresset för Göteborgs hamn. Beslutet och underlaget finns tillgängligt via Trafikverkets hemsida eller Länsstyrelsens digitala kartunderlag.

Riksintressepreciseringen för Göteborgs hamn som togs fram 2009 gäller fortfarande som underlag tillsammans med Trafikverkets beslut om [revidering av riksintresset 2016](#).

Riksintresse för kommunikation: väg

Inget nytt underlag.

Riksintresse för vattenförsörjning

För att stärka och tydliggöra vattenförsörjningsintresset i samhällsplaneringen har Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) 2016-09-16 pekat ut områden och anläggningar som är av riksintresse för vattenförsörjningen. [Göteborgs Stads dricksvattenanläggningar \(Göta älv och Delsjöarna samt Rådasjön som reservvattentäkt\) är utpekade som riksintresse](#). Mer information finns på www.havochvatten.se.

Riksintresse för avfallshantering

Inget nytt underlag.

Riksintresse för totalförsvaret

Försvarsmakten fattade den 30 november 2017 beslut om förnyad redovisning av riksintressena. Försvarsmaktens beslut omfattar en katalog med kartor och värdebeskrivningar för riksintresseområden som finns tillgänglig på [Försvarsmaktens webbplats](#).

I nuläget finns endast utpekade riksintresseanspråk för totalförsvarets militära del. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har ett bemyndigande att identifiera mark- och vattenområden som behövs för anläggningar som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila del. Sådana områden har ännu inte identifierats. Med anledning av det höjda säkerhetsläget i Sverige driver nu MSB ett arbete som innehåller en analys av det framtida behovet av att bevaka frågan i planering och beslut om mark- och vattenanvändning. Denna kan resultera i utpekande av riksintresseanspråk för totalförsvarets civila delar framöver.

Riksintresse för vindbruk

Energimyndigheten beslutade 2013 om nya riksintresseområden för vindbruk, på land och till havs. Ett tilläggsbeslut togs i maj 2015 för ett mindre antal områden. Områdena går att läsa mer om på www.energimyndigheten.se eller <http://www.vindlov.se/sv/vindbrukskollen1/karta/>

Geografiska riksintressen enligt 4 kap

Inget nytt underlag.

Regionalt planeringsunderlag

Aktuella regionala frågor

Beträffande mellankommunala/regionala frågor, hänvisas till Göteborgsregionens kommunalförbund (GR). Läs mer på www.grkom.se.

Miljö kvalitetsnorm (MKN) för luft

Länsstyrelsen fastställde 2006 ett åtgärdsprogram för att klara miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid (NO₂) i Göteborgsregionen. Trots att en rad åtgärder och förbättringar nu har gjorts för att minska utsläppen av kväveoxider, minskar inte halterna av kvävedioxid i tillräcklig omfattning, bl.a. överskrider årsmedelvärdet frekvent i Gårda. Överskridanden av de svenska miljö kvalitetsnormerna (MKN) för kvävedioxid är utbrett över ett större geografiskt område i Göteborgsregionen. Enligt Miljöbalken ska åtgärdsprogram omprövas vid behov, dock senast vart sjätte år. Länsstyrelsen tog under 2017 fram ett nytt åtgärdsprogram för kvävedioxid i Göteborgsregionen som reviderades 2018. [Läs mer om åtgärdsprogrammet här.](#)

Miljö kvalitetsnorm (MKN) för buller

Den 9 april 2015 utfärdades en ny förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:2016). Förordningen trädde i kraft den 1 juni 2015 och ska tillämpas vid detaljplaneläggning, bygglov samt vid förhandsbesked. Förordningen innebär en lättnad, med avseende på krav av ljudnivåer, med undantag för uteplatser om en sådan avses att tillskapas vid bostadsbyggnation. Den 1 juli 2017 trädde en ändring av förordningen gällande vissa riktvärden i kraft. Ändringen gäller förordningens 3 § och de nya riktvärdena ska tillämpas retroaktivt på ärenden och mål som påbörjats från och med 2 januari 2015.

Från och med den 1 januari 2016 tillämpar vi Trafikverkets nya riktlinje "Buller och vibrationer från trafik på väg och järnväg" (TDOK 2014:1021). Den innehåller riktvärden för buller och vibrationer och bygger på de riktvärden för buller som riksdagen beslutat om för bostäder vid nybyggd eller väsentligt ombyggd infrastruktur.

Miljö kvalitetsnorm (MKN) för vatten

Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, har tagit fram en Förvaltningsplan, Miljö kvalitetsnormer och Åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för perioden 2016-2021 för Västerhavets vattendistrikt, som beslutades av Vattendelegationen i december 2016. Åtgärdsprogrammet föreslår de åtgärder som behöver genomföras för att miljö kvalitetsnormerna ska kunna följas. Vattenmyndigheten gör också en bedömning av hur stor risken är att god status (eller motsvarande) inte uppnås i en vattenförekomst.

Grön infrastruktur

Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om det uppdrag som länsstyrelserna har fått av regeringen att ta fram regionala handlingsplaner för grön infrastruktur. Grön infrastruktur definieras i Naturvårdsverkets riktlinjer som ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer, naturområden samt anlagda element som utformas, brukas och förvaltas på ett sätt så att biologisk mångfald bevaras och för samhället viktiga ekosystemtjänster främjas i hela landskapet. Handlingsplanen ska kunna vara ett stöd i planering av mark- och vattenanvändning inom jordbruk, skogsbruk och vattenanvändning och fungera som stöd vid planering och prioritering av naturvårdsåtgärder och ett underlag för kommunal fysisk planering.

Handlingsplanen för Västra Götaland är i skrivande stund ute på remiss.

Klimat

En översikt av relevanta regionala mål, planer och riktlinjer redovisas i rapporten "[Faktaunderlag med klimatutmaningar för Västra Götaland](#)" som tagits fram inom ramen för arbetet med "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om". Syftet med rapporten är att sammanställa väsentliga delar av det aktuella kunskapsläget för Västra Götaland inom viktiga områden som innebär en stor klimatpåverkan. Underlaget har tagits fram under 2015 i samarbete mellan Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Västra Götalandsregionen och forskare från Göteborgs miljövetenskapliga centrum.

I Länsstyrelsens [regionala handlingsplan för klimatanpassning i Västra Götalands län 2018–2020](#) finns beskrivet en övergripande inriktning för arbetet med klimatanpassning, de åtgärder som Länsstyrelsen avser att arbeta med, samt rekommenderade åtgärder som Länsstyrelsen bedömer att kommunerna behöver arbeta med för att kunna hantera pågående och kommande förändringar i klimatet och de effekter som uppstår till följd av detta.

Havsplanering

I juli 2015 trädde den svenska havsplaneringsförordningen i kraft (SFS 2015:400), som en konsekvens av EU:s havsplaneringsdirektiv. Havs- och vattenmyndigheten har genom förordningen fått uppdraget att ta fram havsplaner för Sveriges havsområden. Havsplanen för Västerhavet har varit ute på samråd under 2018 och beräknas skickas ut på remiss under början av 2019.

Boverket har tagit fram en [vägledning](#) för den kommunala planeringen av kust och hav.

Tillväxt och utveckling

Västra Götaland 2020, [strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland](#) har tillkommit. I strategin står det att regionen ska utveckla en regional framtidsbild som stödjer utvecklingen av en långsiktigt hållbar region. Arbete med en regional framtidsbild pågår genom Västra Götalandsregionen i samverkan med kommunalförbunden.

Kollektivtrafik

Västra Götalandsregionen, Västtrafik, Göteborgs Stad, Mölndals Stad och Partille kommun har tagit fram en gemensam målbild – [Koll2035](#) – för hur stadstrafikens stomnät i de tre kommunerna behöver utvecklas fram till 2035. Bakgrunden är att kollektivtrafiken på sikt behöver attrahera och omhänderta betydligt fler resenärer än idag. Målbilden har under våren 2018 antagits av fullmäktige i såväl regionen som i de tre involverade kommunerna. Stadsbyggnadskontoret medverkar nu i arbetet med genomförandet av Koll2035.

Kommunalt planeringsunderlag

Planering för handel. Rapporten, som godkändes av byggnadsnämnden 2017, är ett förtydligande av strategisk inriktning för handel i översiktsplanen. Dokumentet beskriver planeringsstrategier för handel i olika geografier i Göteborg; centrum, stadsdelscentrum, bostadscentrum-handel i bottenvåningar och externa handelsplatser.

Under 2017 togs **Jämlikhetsrapport 2017** fram. Rapporten ger en samlad beskrivning av skillnader i livsvillkor och hälsa mellan olika grupper i staden och mellan olika geografiska delar av Göteborg.

Park- och naturnämnden har tagit fram ett **Friluftsprogram för 2018–2025** som sedan godkändes av kommunfullmäktige 2018.

Riktlinjer för luftkvalitet. Under 2017 har en riktlinje för hanteringen av luftkvalitet i detaljplaneringen färdigställts. Den är godkänd av berörda direktörer och innefattar väsentliga ställningstaganden kring exempelvis den rättsliga hanteringen av miljökvalitetsnormerna och hur beräkningar av nivåer ska ske.

Bildande av naturreservat

Byggnadsnämnden har fattat beslut om bildande av naturreservat för Stora Amundö och Billdals skärgård med kustområden. Området är värdefullt både för friluftslivet och ur naturvårdssynpunkt. Reservatsförslaget med föreskrifter och skötselplan kommer innebära att området får ett långsiktigt skydd samt att dess värden bevaras och ger möjlighet att utveckla värdena och dess attraktivitet ytterligare.

Kontakt

Stadsbyggnadskontoret

Köpmansgatan 20

403 17 Göteborg